

# Tuusniemi

Hyvinvointikertomus 2024

# Dokumentin sisältö

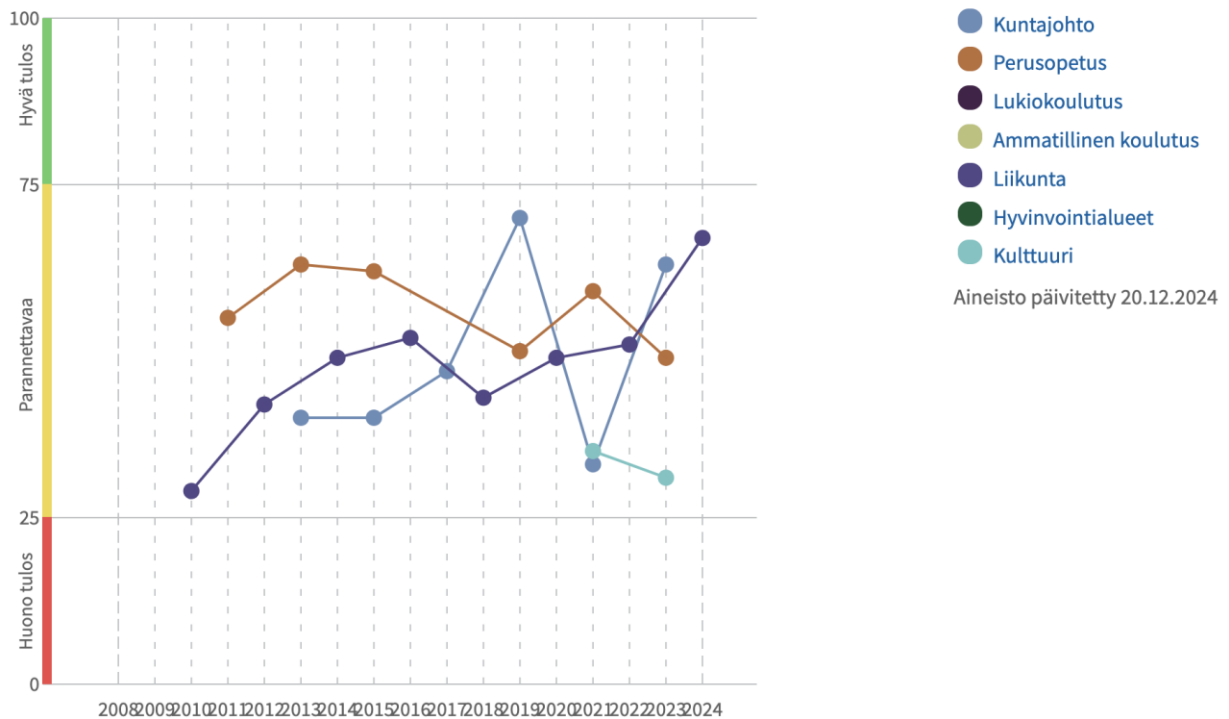
- 1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
- 2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi valtuustokaudelta
- 3 Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden arviointia ja johtopäätöksiä
- 4 Hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman laatijat
- 5 Hyvinvointikertomuksen hyväksyminen

## 1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Indikaattoreihin on valittu mittareita, jotka kertovat kunnan hyvinvoinnin tilasta ja kehitymisestä. Verrokkikunnat on valittu ympäristökunnista ja saman suuruusluokan kunnista eri puolilta maata.

Tietojen tarkastelu aika on useissa mittareissa muutama vuosi sillä kaikissa mittareissa ei ole vielä saatavilla vanhempia tietoja ja viimeisimmät ajankohtaisia tietoja hyvinvointikertomusta laadittaessa.

### Kaikki sektorit : Tuusniemi



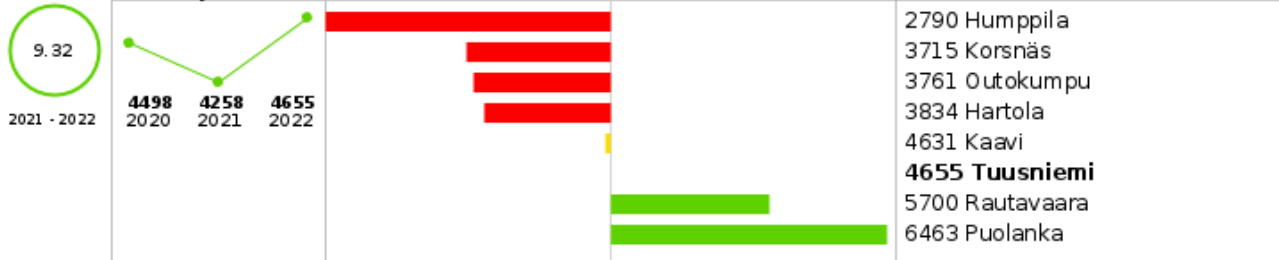
TEA-viisari kertoo terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen prosesseista

# TALOUS JA ELINVOIMA

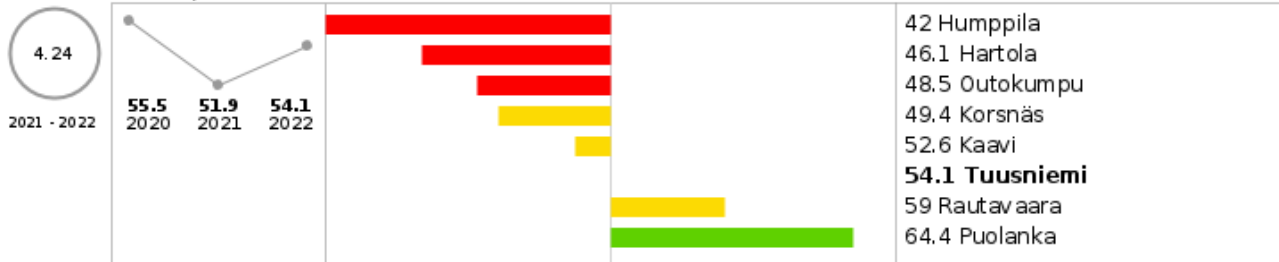
## Talous

### Tulot

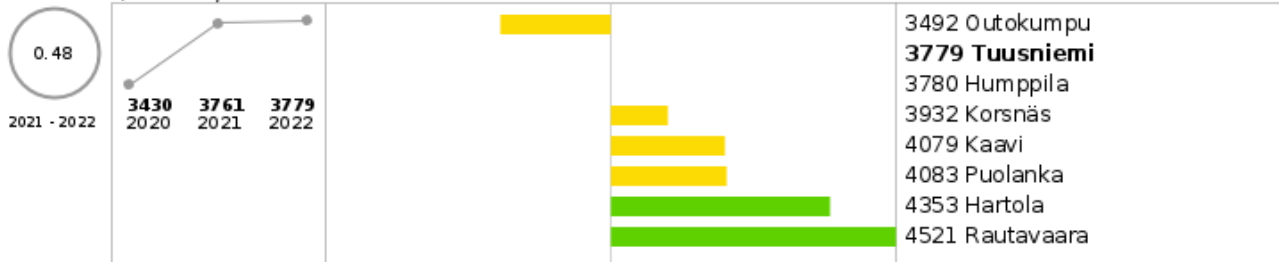
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas



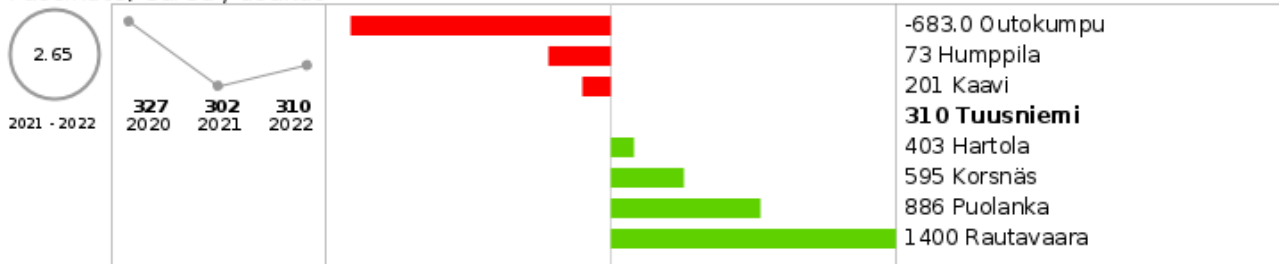
Valtionosuudet, % nettokustannuksista



Verotulot, euroa / asukas



Vuosikate, euroa / asukas



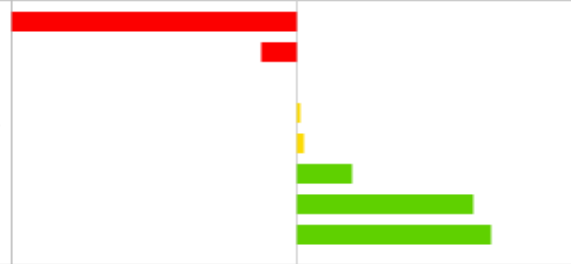
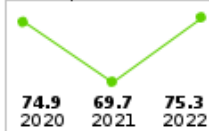
Suhteellinen velkaantuneisuus, %



## Vuosikate, % poistoista



2021 - 2022

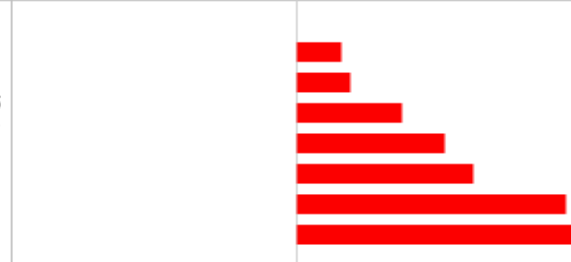
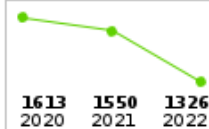


-161.4 Outokumpu  
46.3 Humppila  
**75.3 Tuusniemi**  
79.6 Kaavi  
82.4 Hartola  
121.8 Korsnäs  
221.9 Puolanka  
238 Rautavaara

## Lainakanta, euroa / asukas



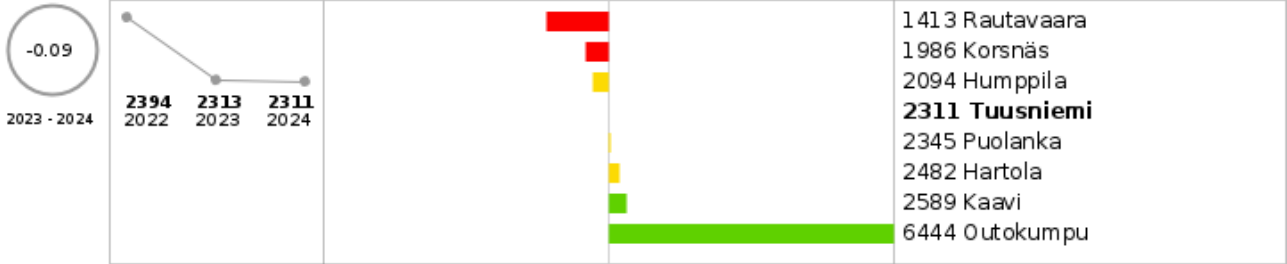
2021 - 2022



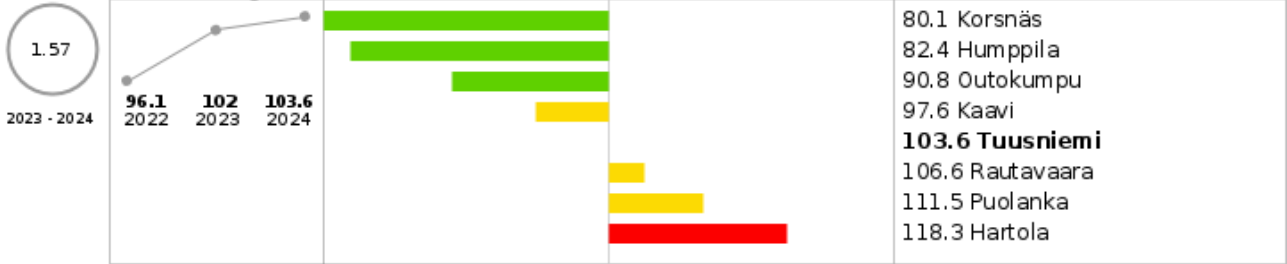
**1326 Tuusniemi**  
1816 Humppila  
1919 Outokumpu  
2463 Puolanka  
2928 Korsnäs  
3236 Kaavi  
4217 Hartola  
4388 Rautavaara

Elinvoima  
Väestö

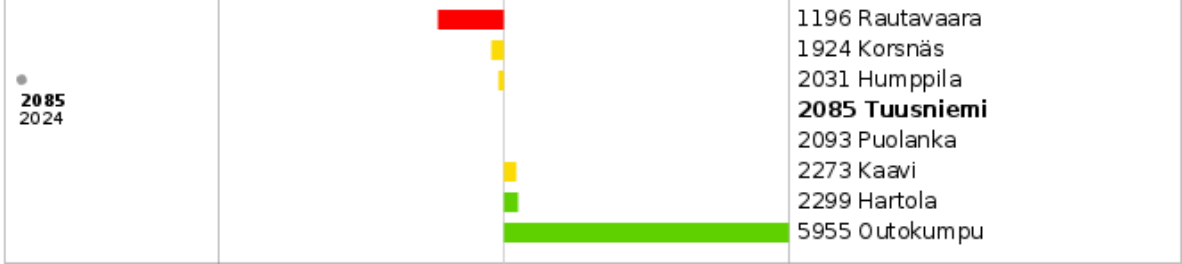
Väestö 31.12.



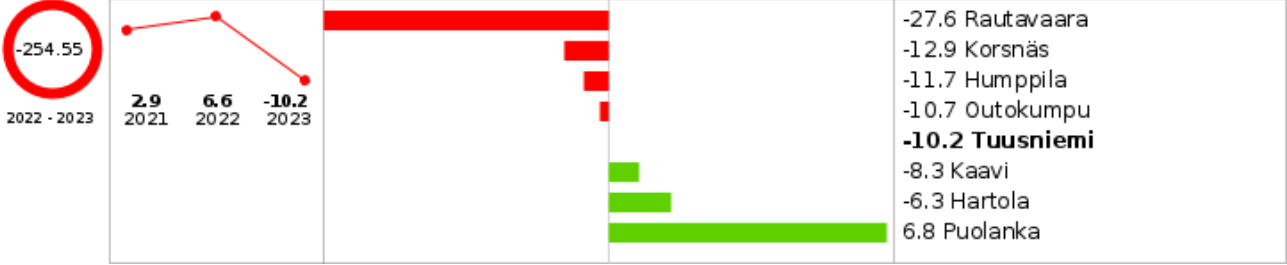
Huoltosuhde, demografinen



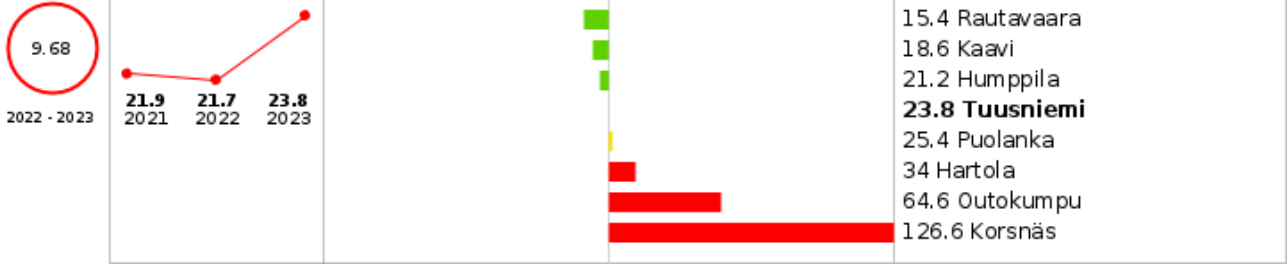
Väestöennuste 2030



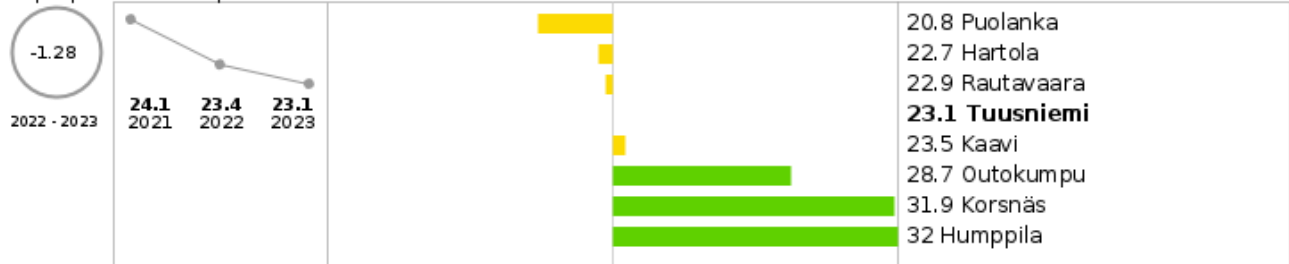
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta



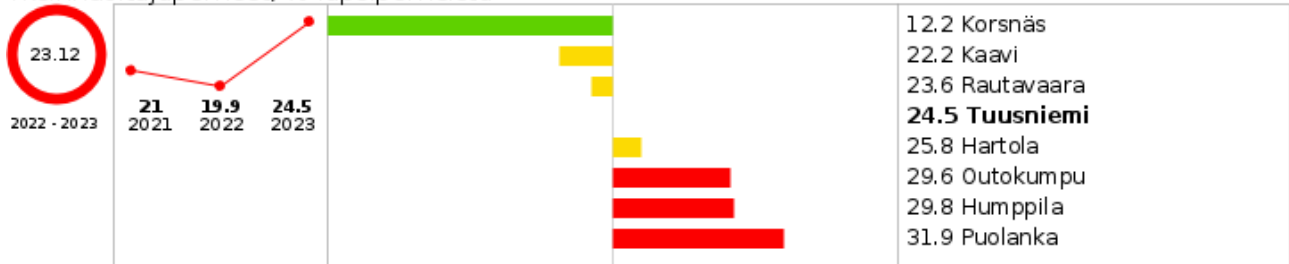
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta



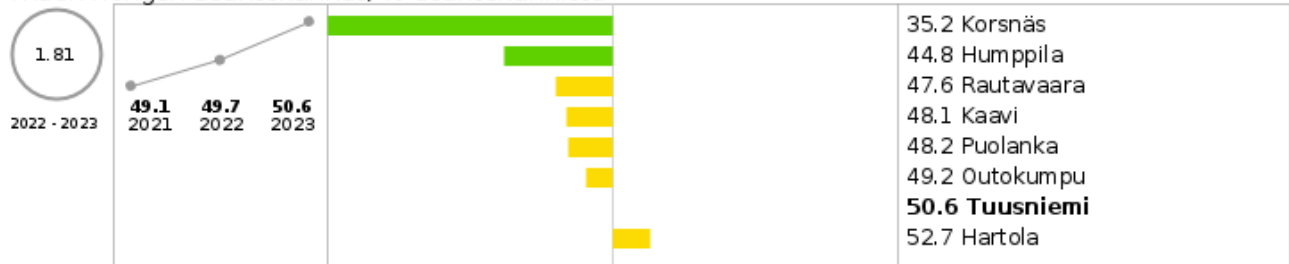
## Lapsiperheet, % perheistä



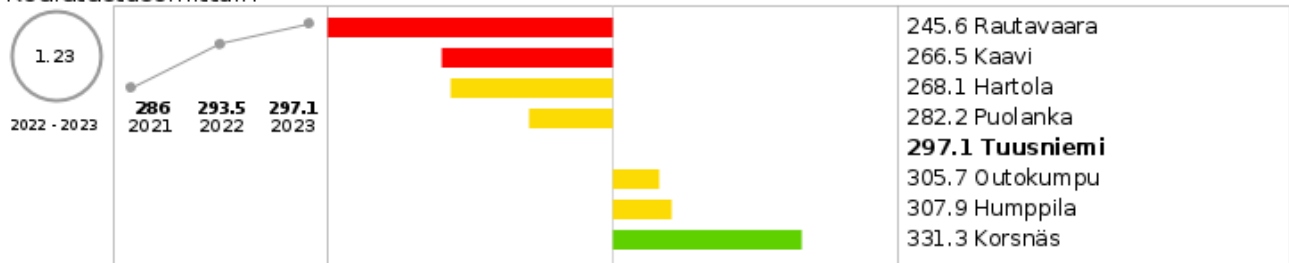
## Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä



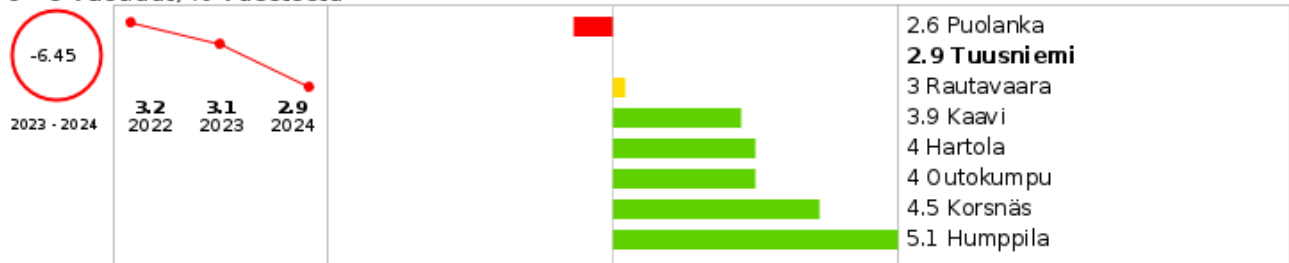
## Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista



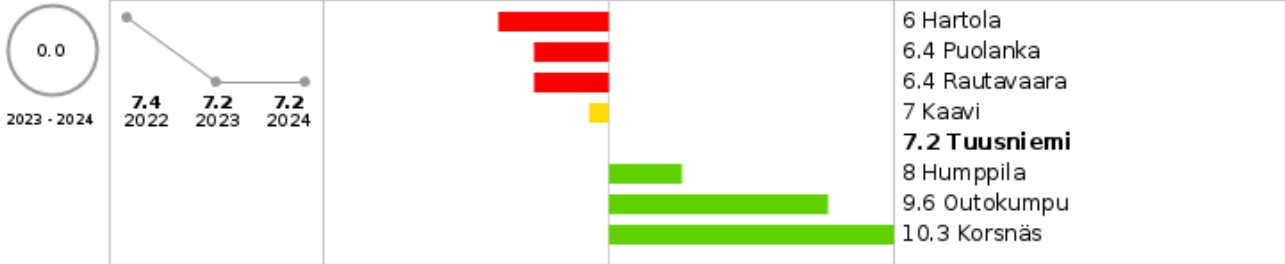
## Koulutustasomittain



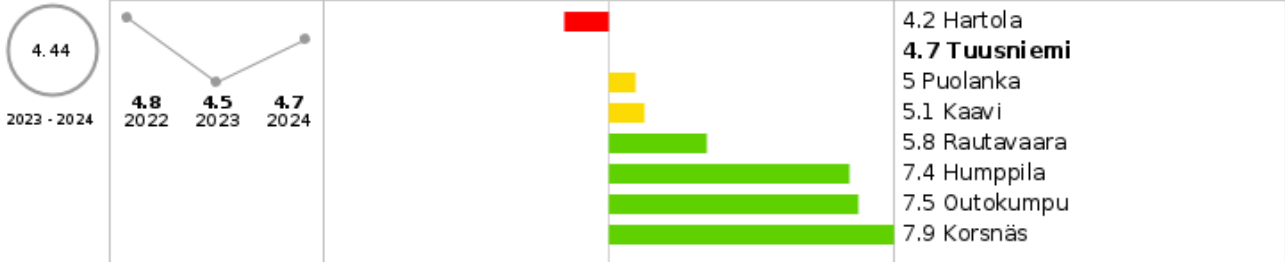
## 0 - 6-vuotiaat, % väestöstä



## 7 - 15-vuotiaat, % väestöstä



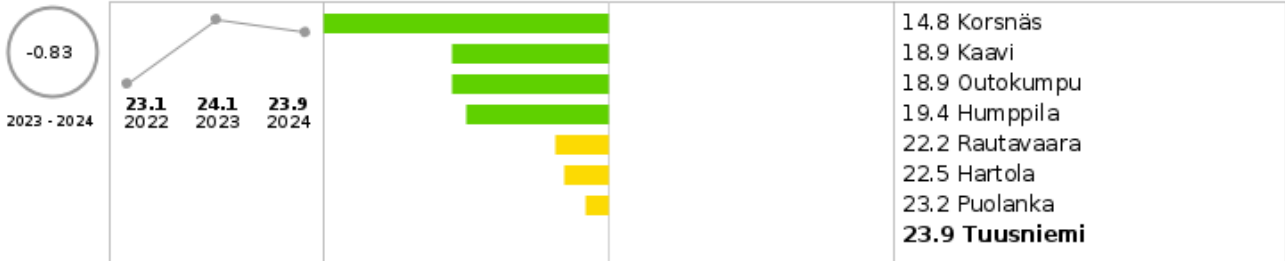
## 16 - 24-vuotiaat, % väestöstä



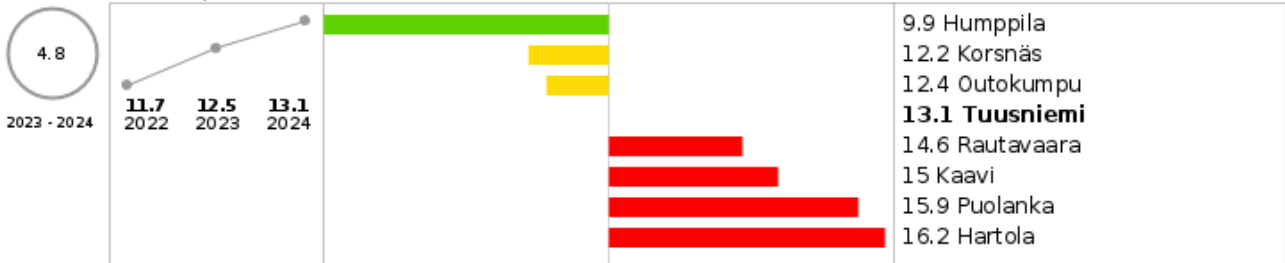
## 25 - 64-vuotiaat, % väestöstä



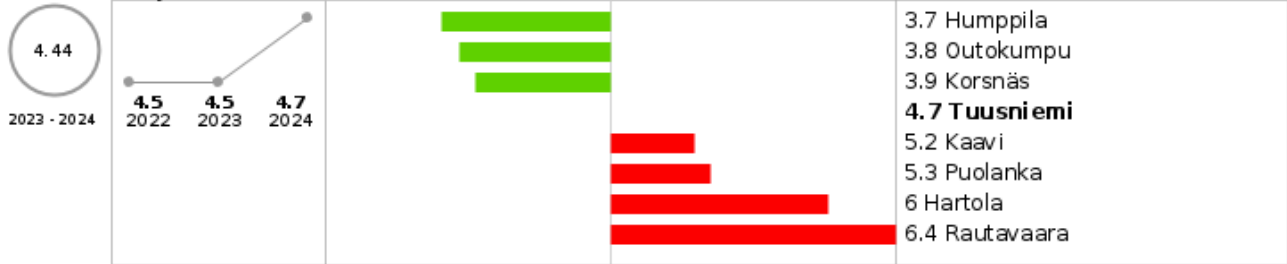
## 65 - 74-vuotiaat, % väestöstä



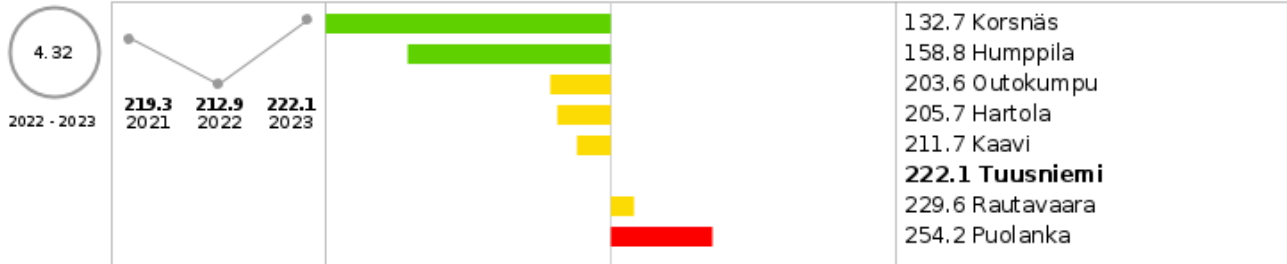
## 75 - 84-vuotiaat, % väestöstä



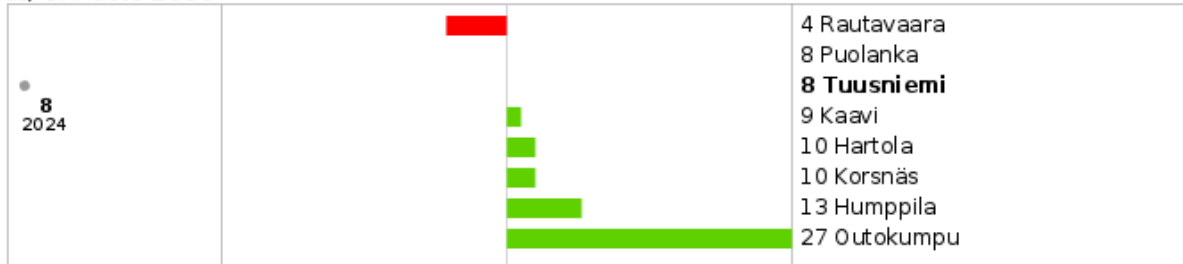
## 85 vuotta täyttäneet, % väestöstä



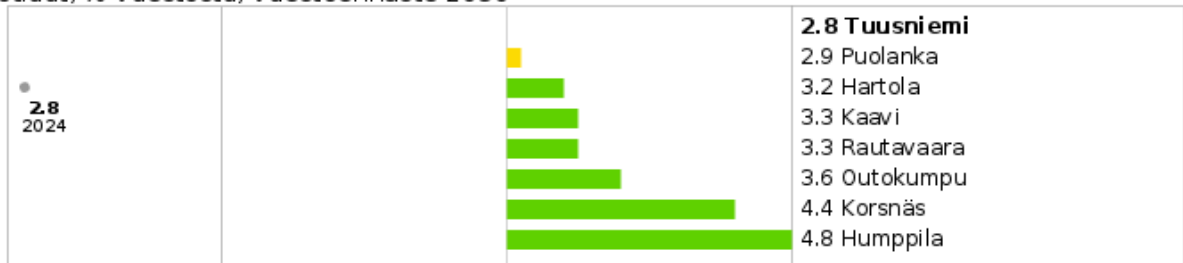
## Elatussuhde



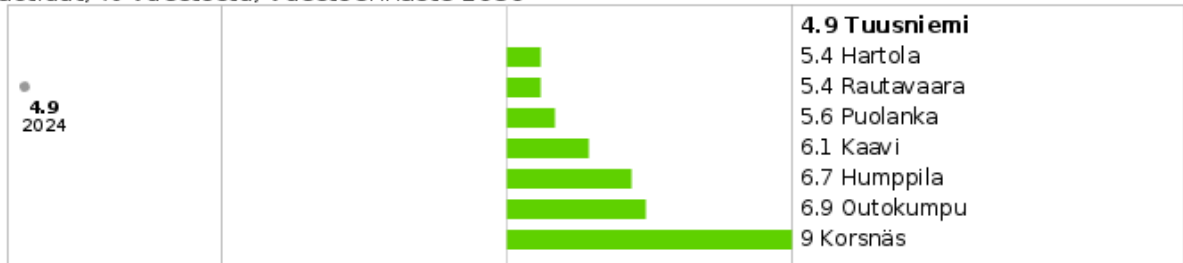
## Syntyneet, ennuste 2030



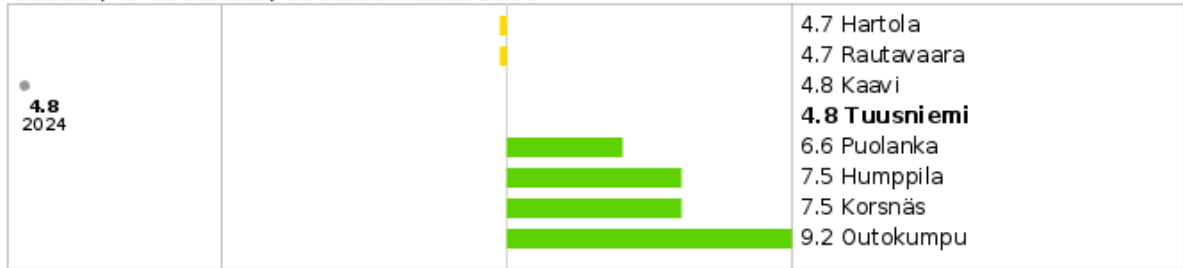
## 0 - 6-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030



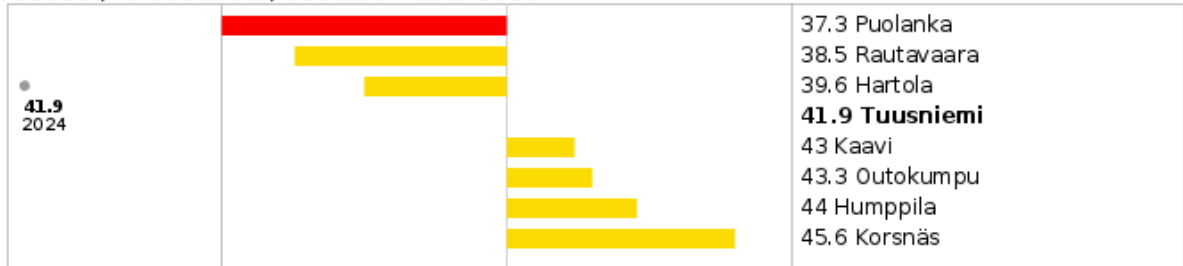
## 7 - 15-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030



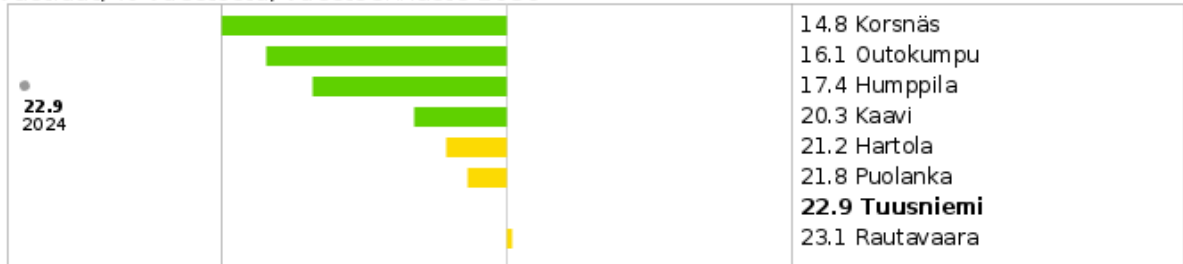
## 16 - 24-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030



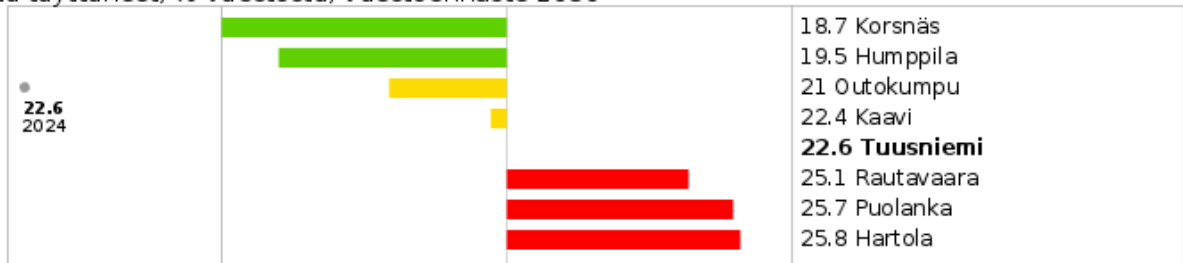
## 25 - 64-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030



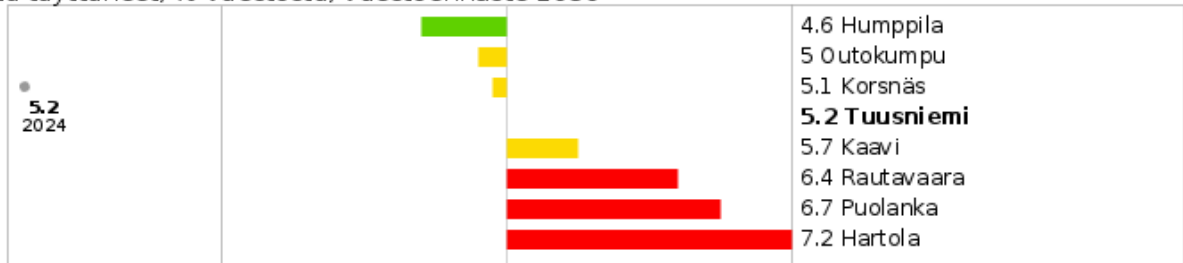
## 65 - 74-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030



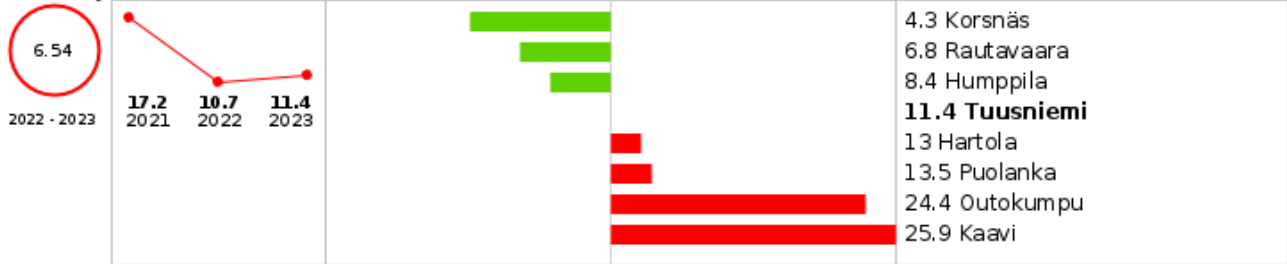
## 75 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030



## 85 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030

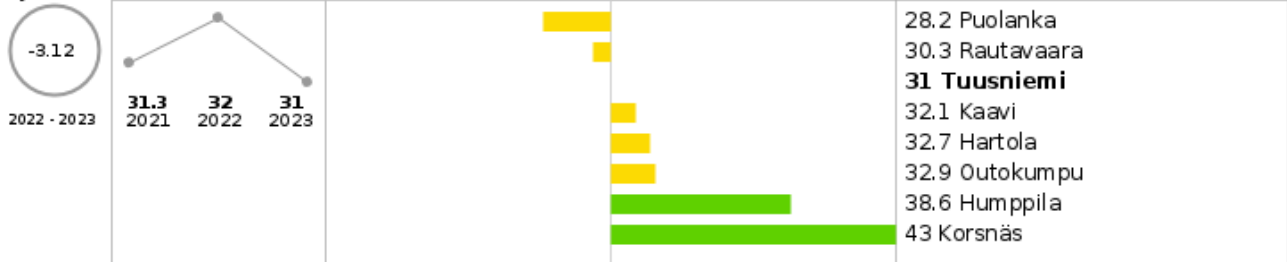


### Avioeroja 25 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä naimisissa olevaa

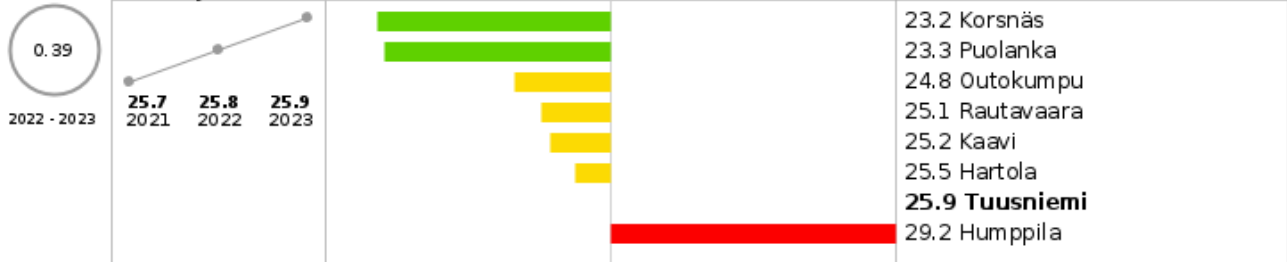


### Elinvoima

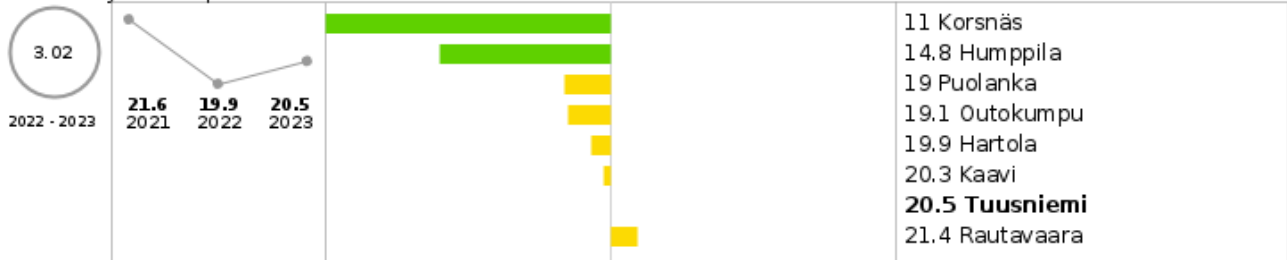
#### Työlliset, % väestöstä



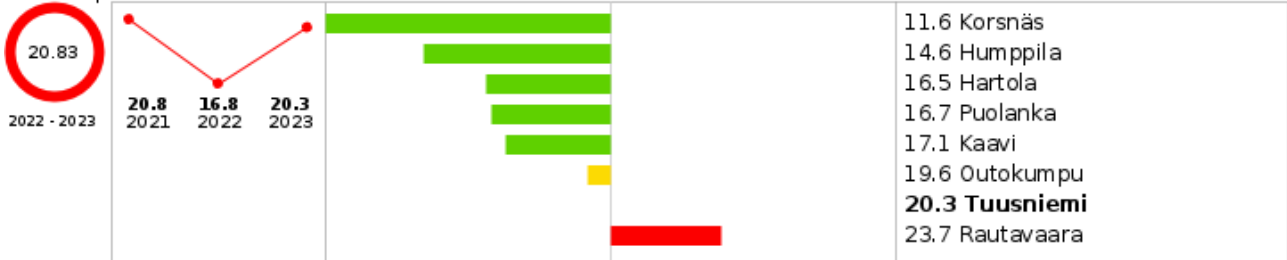
#### Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot



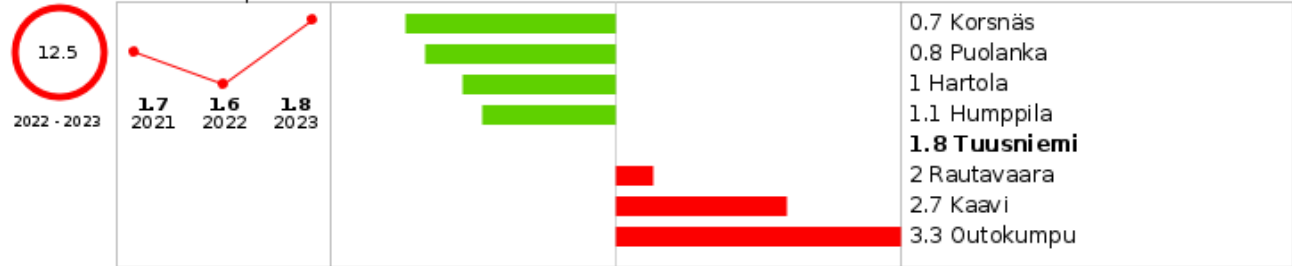
#### Kunnan yleinen pienituloisuusaste



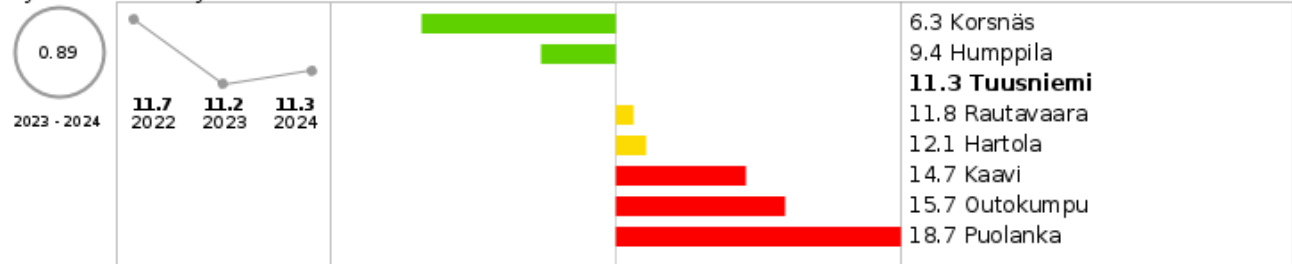
#### Lasten pienituloisuusaste



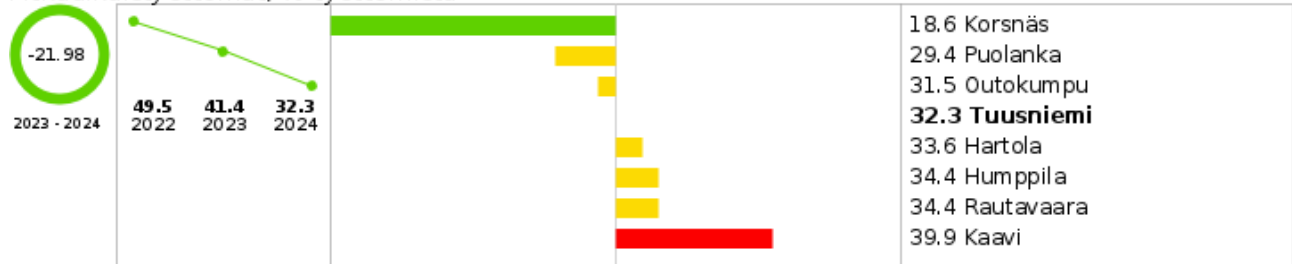
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä



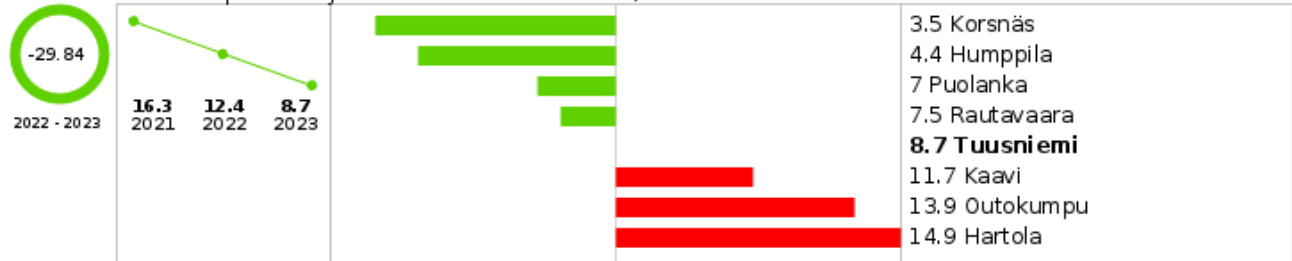
Työttömät, % työvoimasta



Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä



Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä



Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta



## **TALOUS JA ELINVOIMA - Yhteenveto**

### **TALOUS**

Kunnan tilinpäätös oli noin 510 000 euroa alijäämäinen. Vuosikate oli noin 276 000 euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan kokonaan poistoja, jotka olivat noin 900 000 euroa vuonna 2024. Lainakan- ta kasvoi nettona 1,03 miljoonaa euroa. Kunnan velkaantuminen on ollut viime vuodet selkeässä kasvussa, joskin se on vielä maakunnallisen keskiarvon alapuolella velan asukaskohtaisella mittaril- la mitattuna.

### **ELINVOIMA**

Kunnan asukasluku jatkoi jo pitkään ollutta laskusuuntaa, tosin aiempaa hitaampana. Väestön ikä- rakenne on useita vuosia ollut ikääntyvä ja tämä kehitys jatkui myös vuonna 2024.

Tuusniemen työpaikkaomavaraisuusaste oli vuonna 2023 80,6 %. Työpaikkoja kunnan alueella vuoden 2023 tilaston mukaan 579 kpl, missä oli vähennystä edelliseen vuoteen 38 kpl. Työpaikois- ta 22 % jakaantui alkutuotantoon, 21,5 % jalostukseen ja 56,5 % palveluihin. Tuusniemellä työt- tömien osuus työvoimasta vuoden 2024 lopussa oli 11,5 %. Vuotta aikaisemmin työttömien osuus oli 12,8 % työvoimasta. Työttömyysaste oli vuoden vaihteessa maakunnan 9. korkein. Pitkäaikais- työttömien määrä nousi 32 henkilöstä 43 henkilöön. Avoimia työpaikkoja Tuusniemellä oli vuoden 2024 lopussa 0, mikä on sama määrä kuin vuotta aiemmin.

Hyvinvointialueen työikäisten sosiaalipalveluiden sekä TE-toimiston vahvan palvelun yhteistyö on ollut tärkeässä roolissa pitkäaikaistyöttömien tilanteiden edistämisessä. Hyvinvointialue lopetti alkuvuodesta 2024 Via Dia ry:n kuntoutuksen työtoiminnan Tuusniemeltä, eikä hyvinvointialue ole huolehtinut korvaavien palvelujen järjestämisestä. Tuusniemi on mukana Työtä ja hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa Koillis-Savossa -hankkeessa, jossa on päästy edistämään työttömien tilanteisiin liittyviä asioita. Hankkeen myötä on saatu työttömien terveystarkastukset taas toimimaan paikalli- sesti Tuusniemen terveyskeskuksessa. Hanke on toteuttanut myös itsenäisesti ostopalveluna työ- terveyshoitajan sekä -lääkärin käyntejä Kallaveden Työterveys Oy:ssa, joista on ollut etenkin pitkä- aikaistyöttömien tilanteiden edistämisessä merkittävä rooli. Tuusniemellä työttömiä kontaktoi myös Huoltoliitto ry:n Viiskytyis -hanke.

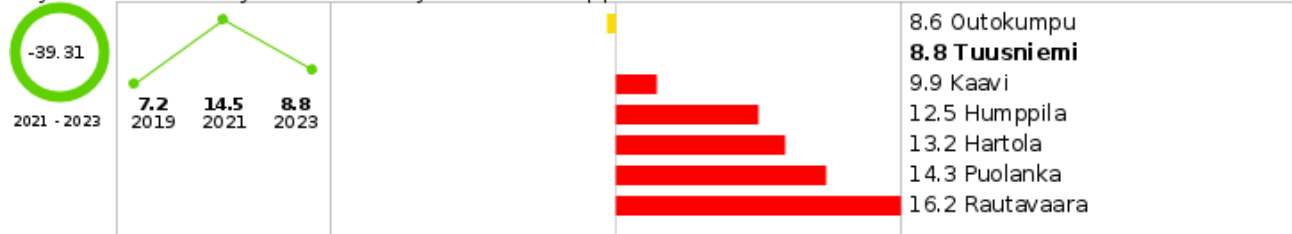
Kunnan elinvoiman heikkenemisen katkaiseminen ja kääntäminen kasvavalle uralle on koko kun- nan tulevaisuuden kannalta keskeinen asia. Tähän asiaan tulee kiinnittää kunnan toiminnan suun- nittelussa ja myös toiminnassa erityistä huomiota.

## LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

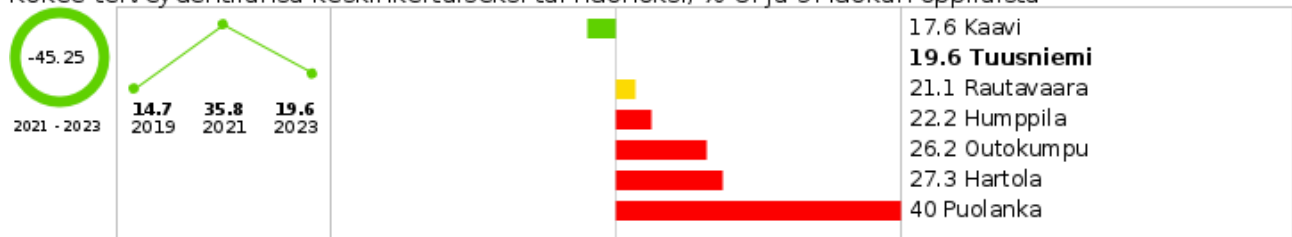
### Hyvinvointi

#### Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

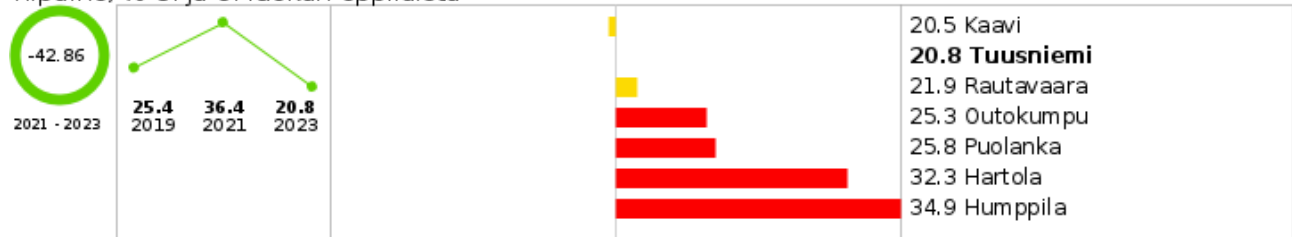
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista



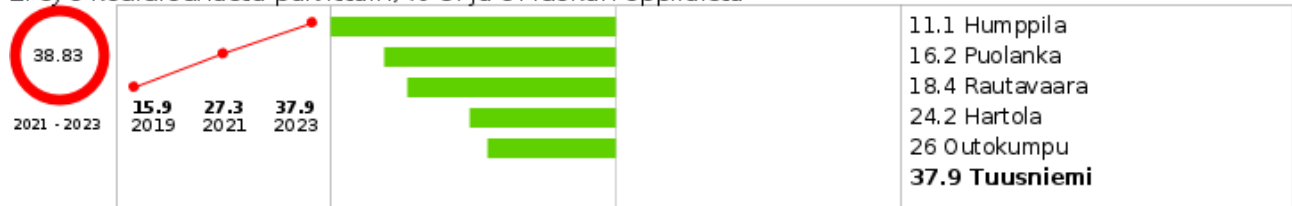
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista



Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista



Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista



Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista



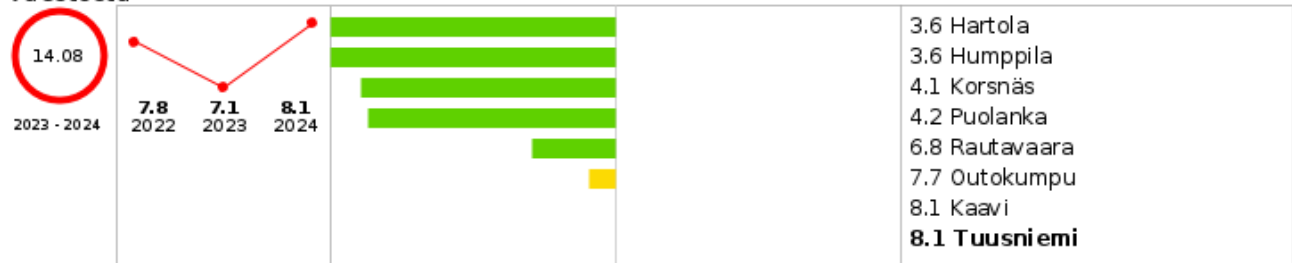
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista



Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

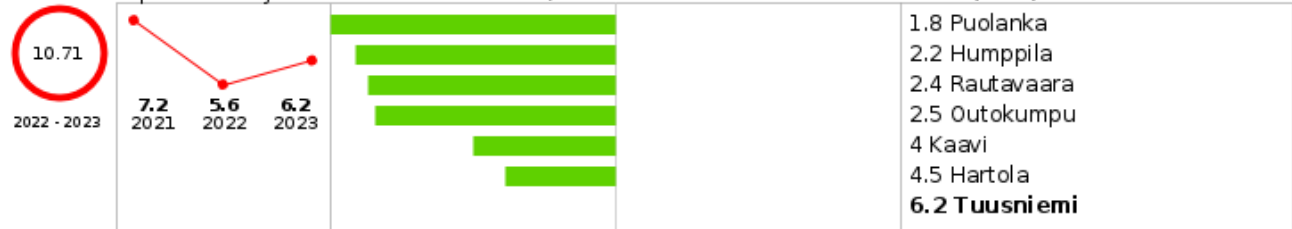


Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 0 - 15-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

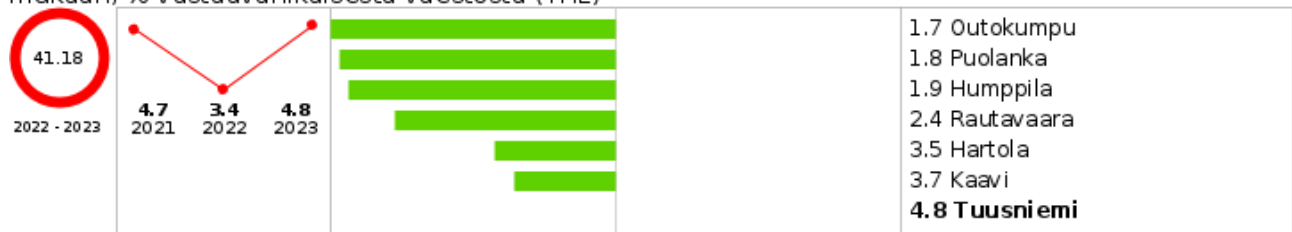


## Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

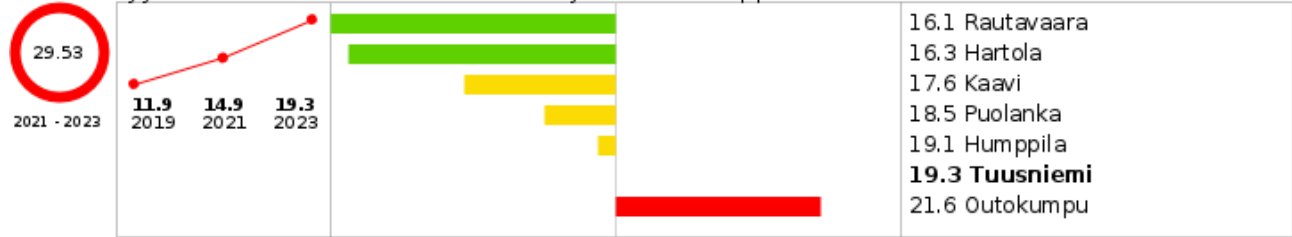
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)



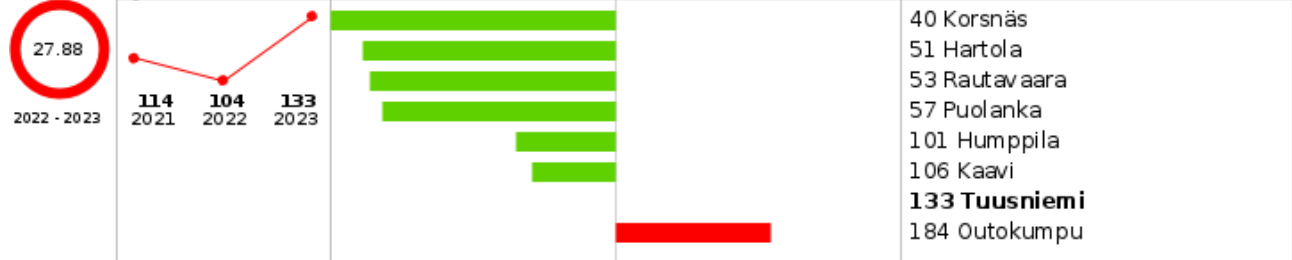
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)



## Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista



## Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (THL)



## Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista



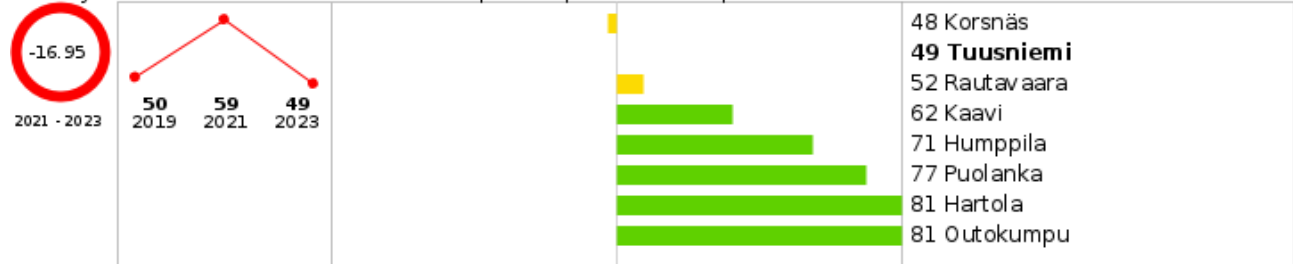
## Osallistunut koulukiusaamiseen vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista



## Kunnan palvelut

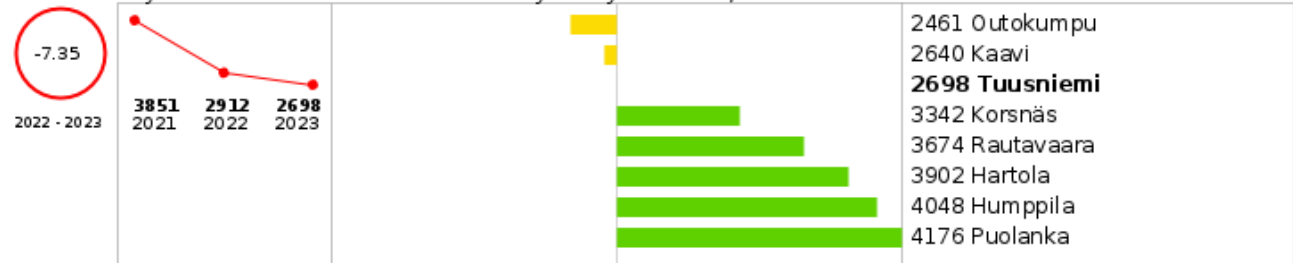
### Koulu

Terveystiedonvälittäjäaktiivisuus (TEA) perusopetuksessa, pistemäärä



## Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta



Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiasta



Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0 - 12-vuotiasta



Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13 - 17-vuotiasta



### Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 0 - 16-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä



### Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0 - 17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)



## Muut palvelut

### Kasvatus- ja perheneuvonnan asiakkaat vuoden aikana / 1 000 alle 18-vuotiasta



## LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET – Yhteenveto

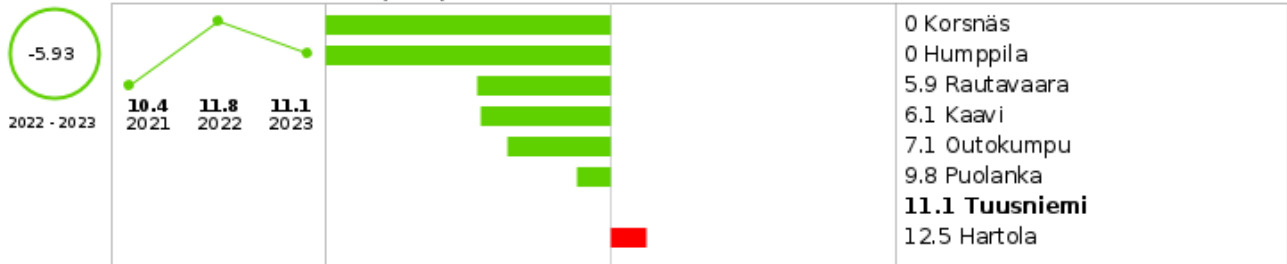
Neuvola ja kouluterveydenhuolto kuuluu hyvinvointialueelle. Kouluterveyskysely toteutettiin viikoksi vuonna 2023 ja seuraavan kerran 2025. Kouluterveyskyselyn tuloksia käytetään hyvinvointisuunnitelmaa valmistellessa ja hyvinvointikertomuksen mittareissa.



## Kunnan palvelut

### Sosiaali- ja terveydenhuolto

Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 18 - 20-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)



### NUORET JA NUORET AIKUISET – Yhteenveto

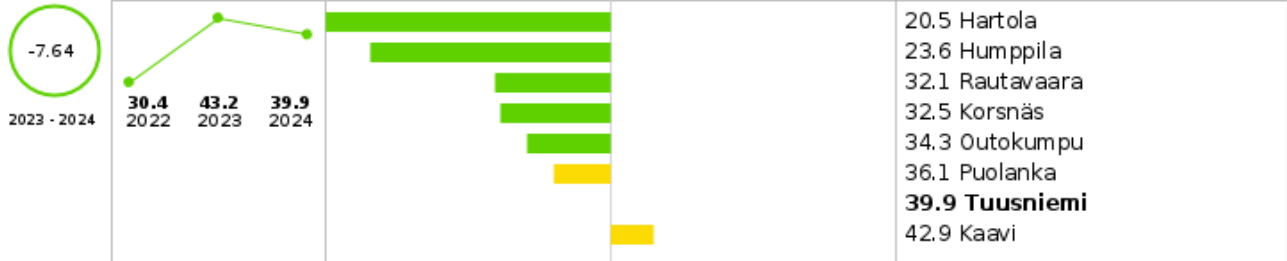
Pääosin nuoret ovat hyvinvoivia ja osaavat ylläpitää kaverisuhteitaan. Hankaliakin mielenterveys-ongelmia esiintyy ylä-asteen ja lukion nuorilla.

## TYÖIKÄISET

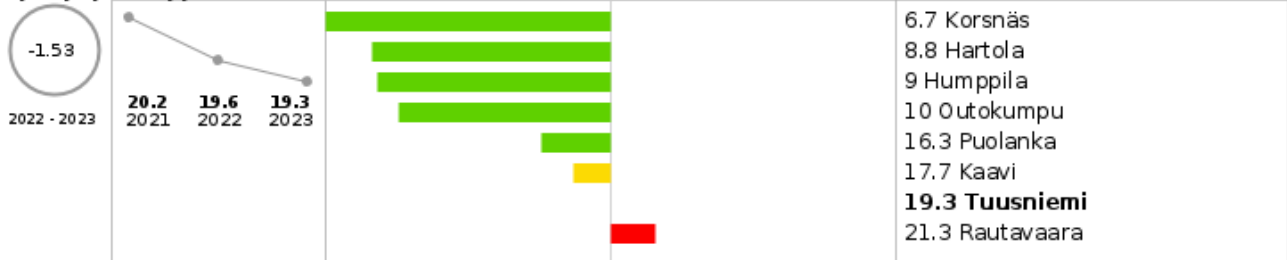
### Hyvinvointi

#### Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä



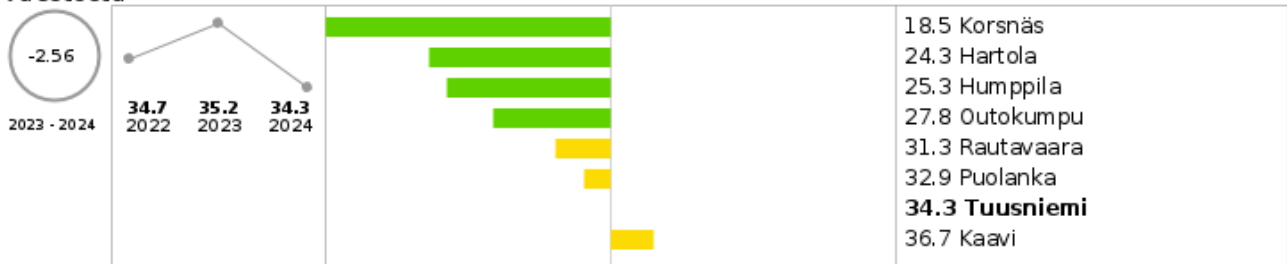
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä



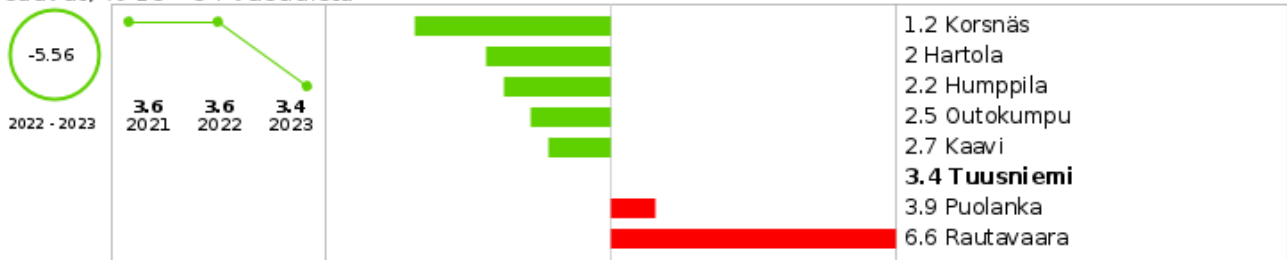
Sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä



Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 25 - 64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä



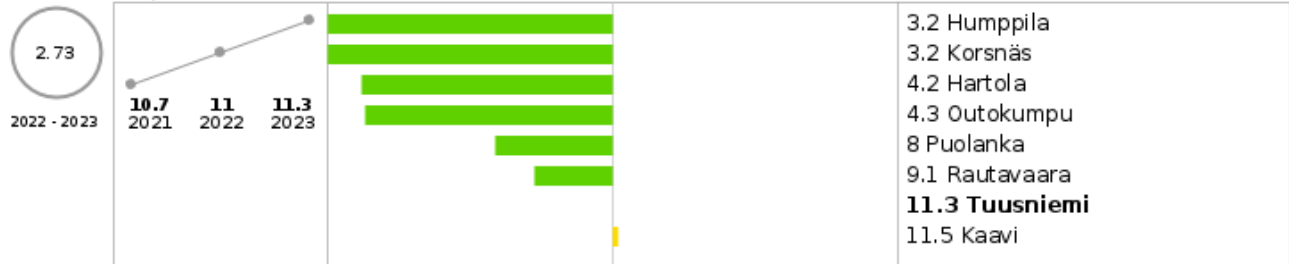
Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista



Verenkiertoelinten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

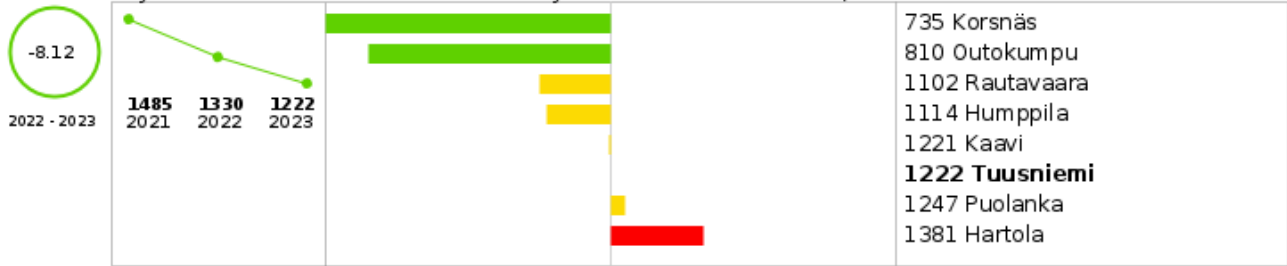


Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

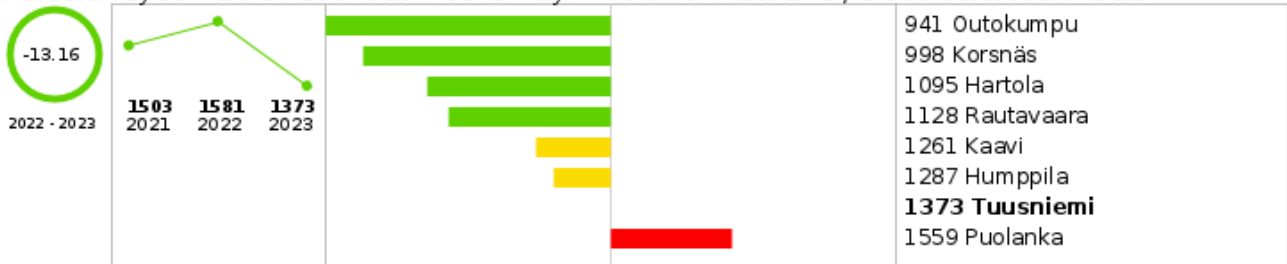


## Kunnan palvelut Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä



Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä



### TYÖIKÄISET – Yhteenveto

Työikäisten osalta tavoitteena on ollut pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen ja työllistymisen esteiden poistaminen. Kunnassa on korkea pitkäaikaistyöttömien määrä ja kunnan maksaman työmarkkinatuen osuus on noussut.

Hyvinvointialue osti ViaDialta sosiaalista kuntoutusta ja kuntouttavaa työtoimintaa helmikuuhun 2024 saakka. Via Dialle asiakkaat ohjautuivat Hyvinvointialueen sosiaalitoimen maksusitoumuksille. Sosiaalisen kuntoutuksen tarve on lisääntynyt.

Hyvinvointikertomuksessa on mittareissa keskitytty mielenterveys- ja päihdetyön mittareihin, joissa Tuusniemellä ollaan valtakunnan tasolla mitattuna huomattavan korkealla samoin kuin muusakin sairastavuudessa. Kunnassa toimii aktiivisesti Mielihyvin Savosta ryhmätoiminta.

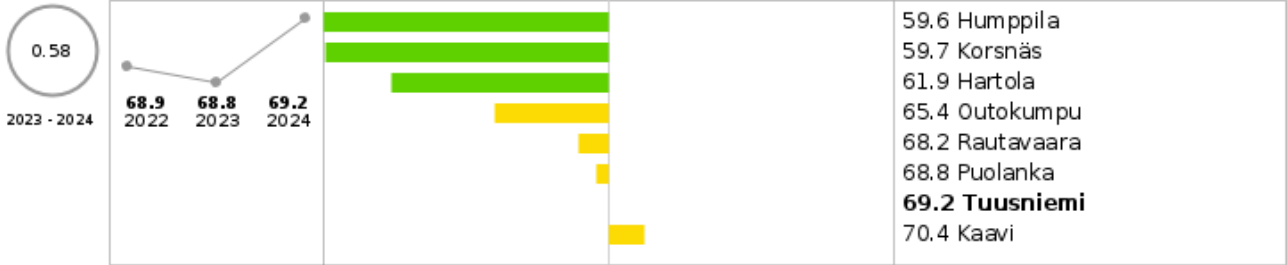
Tuusniemen kunnan osalta harrastusmahdollisuuksia kaikille työikäisille on tarjolla virkistys- ja liikuntapaikoilla, erinomaista palvelua tarjoavassa kirjastossa, sekä edullisilla hinnoilla tarjoava monipuolista harrastustoimintaa tarjoava kansalaisopisto. Tuusniemellä on myös monenlaista yhdistystoimintaa, jonne on mahdollisuus osallistua matalalla kynnyksellä.

Haasteena on saada pitkäaikaistyöttömät, työkyvyttömyyseläkeläiset sekä syrjäytymisuhan alla olevat ihmiset osallistumaan tarjottaviin palveluihin.

Tuusniemi on mukana Kaikukortti-järjestelmässä.

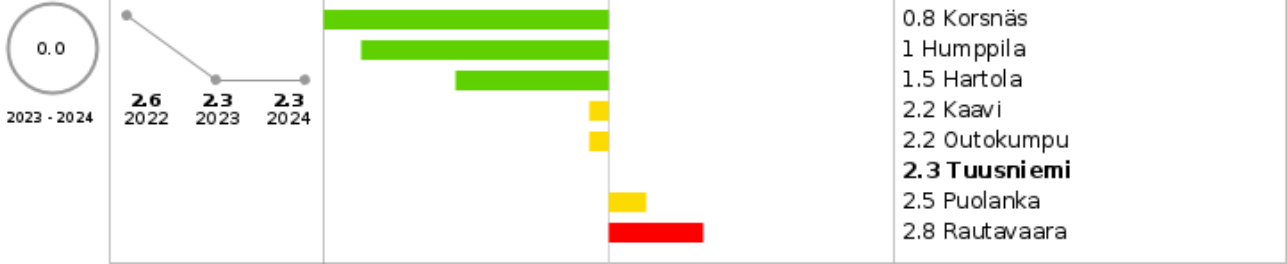
IKÄIHMISET  
Hyvinvointi  
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä



Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä



Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

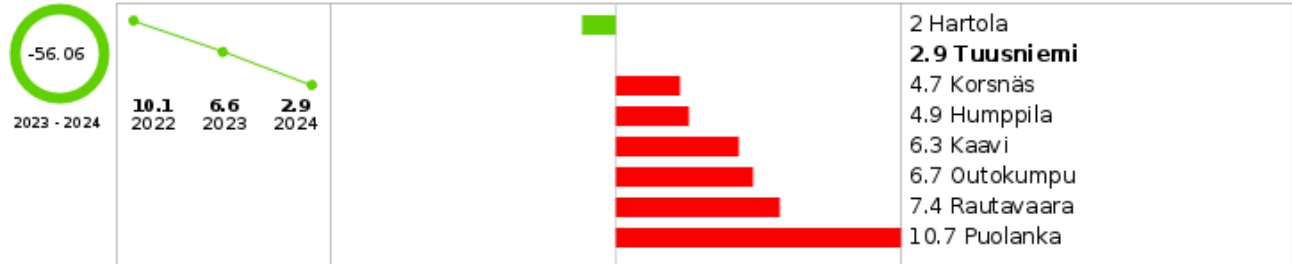


Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä asuntoväestöstä

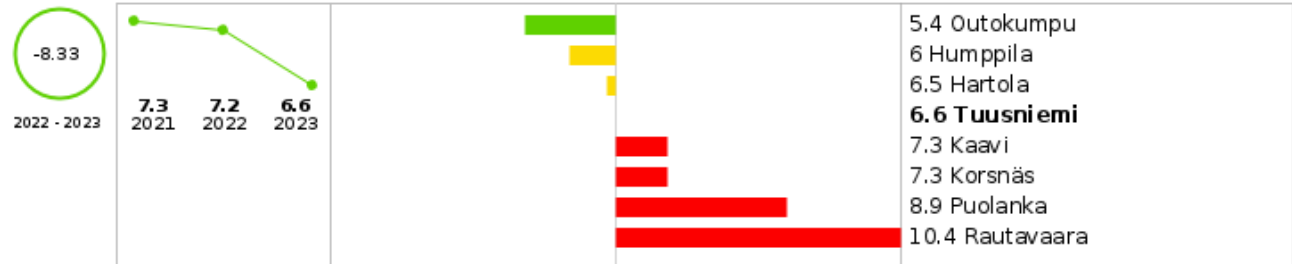


## Kunnan palvelut Sosiaali- ja terveydenhuolto

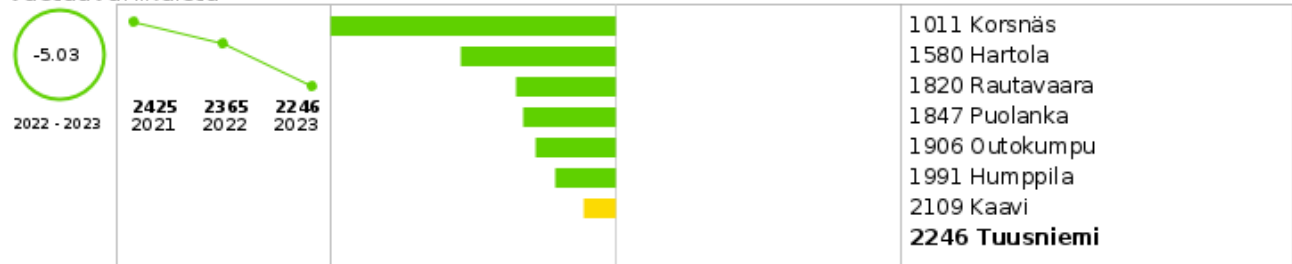
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä



Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä



Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 65 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä



### IKÄIHMISET – Yhteenveto

Vanhustenkotiyhdistys tuottaa asumismahdollisuuksia. Kunnassa on ikäihmisille tarjolla ohjattua toimintaa, jota tuottavat kunta, seurakunta ja yhdistykset. Kansalaisopisto ja kirjasto tavoittavat laajasti kuntalaisia. Ikäihmisille suunnatut palvelut tavoittavat satoja asukkaita viikottain.

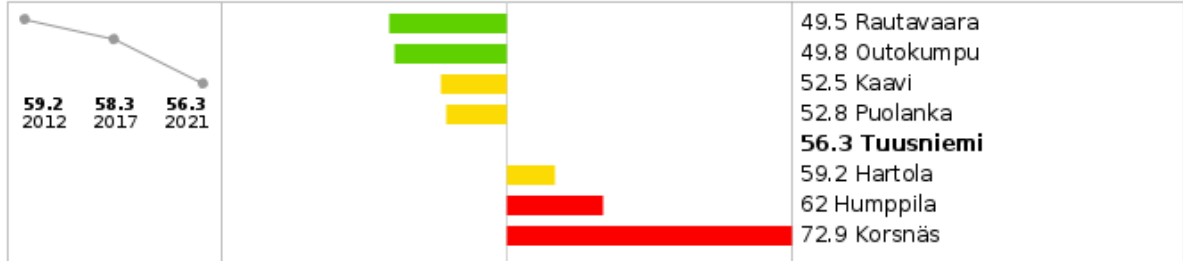
Ikäihmisten ongelmana ovat yksinäisyys, osallistumattomuus ja liikkumattomuus. Tuusniemellä ikäihmisten osuus väestöstä on suuri ja palveluja ohjataan aktiivisesti erityisesti tälle kohderyhmälle.

# KAIKKI IKÄRYHMÄT

## Hyvinvointi

### Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Aänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %



Sairauspäivärahaa saaneet 16 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

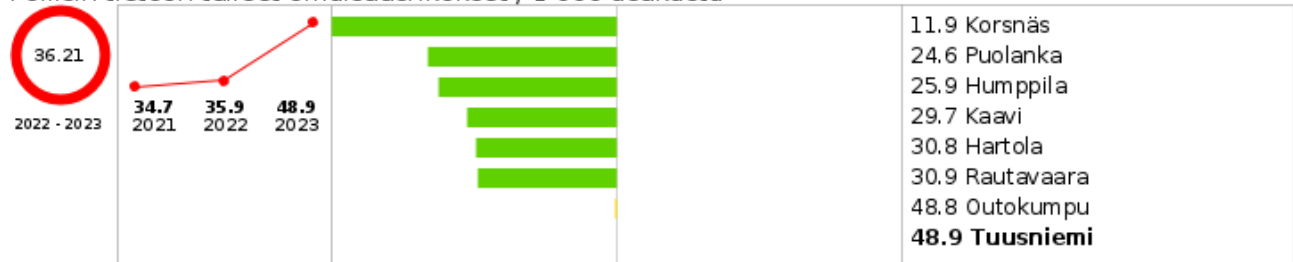


## Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

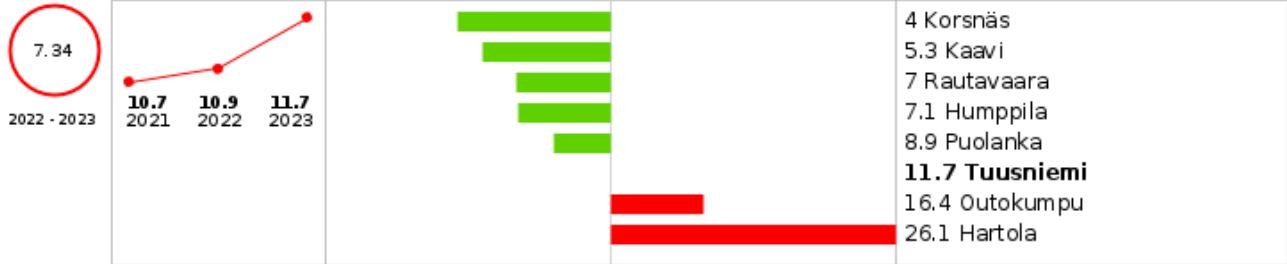
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta



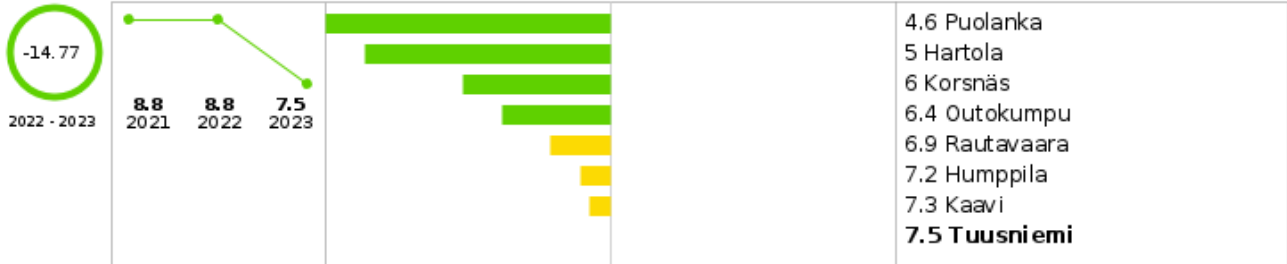
Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta



Poliisin tietoon tulleet eräät liikennerikokset / 1 000 asukasta



Ahtaasti asuvat asutokunnat, % kaikista asutokunnista



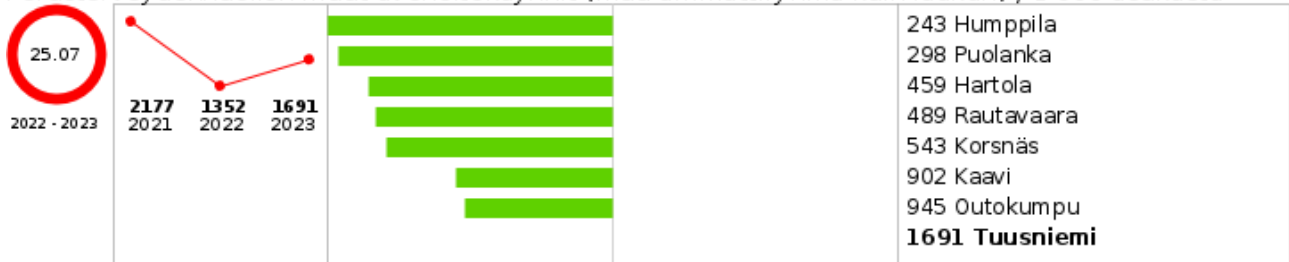
## Kunnan palvelut

### Sosiaali- ja terveydenhuolto

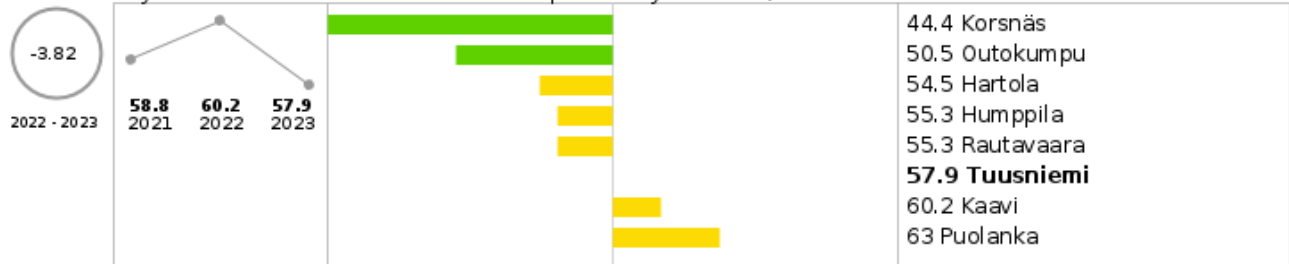
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta



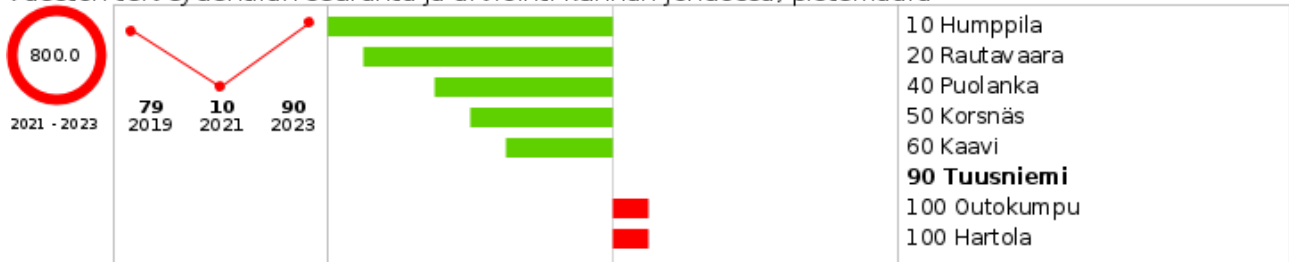
Perusterveydenhuollon muut avohoitokäynnit (muu ammattiryhmä kuin lääkäri) / 1 000 asukasta



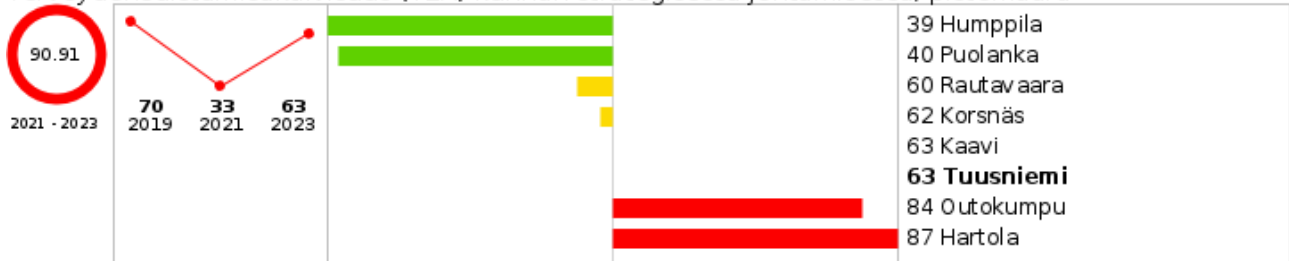
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä



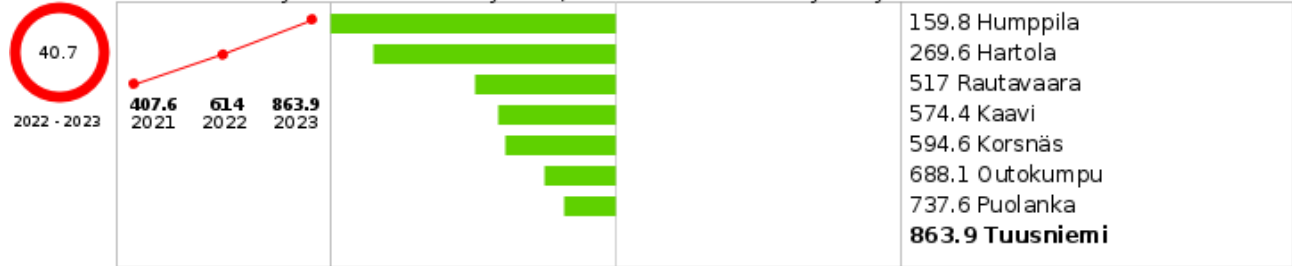
Väestön terveydentilan seuranta ja arviointi kunnan johdossa, pistemäärä



Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä



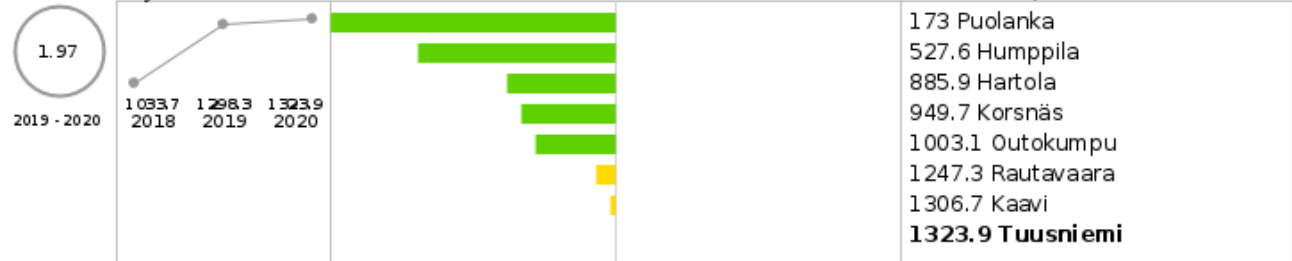
## Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttänyttä



## Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa / asukas



## Perusterveydenhuollon (mukaanlukien hammashuolto) nettokustannukset, euroa / asukas



## Erikoissairaanhoidon nettokustannukset, euroa / asukas



## Päihdehuollon nettokustannukset, euroa / asukas



## KAIKKI IKÄRYHMÄT – Yhteenveto

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja toteuttaa hyvinvointialue. Yhteistyössä ja palvelujen saatavuudessa on ollut haastetta. Rajapinnoille tarvitaan selkeyttä tulevaisuudessa.

## 2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi valtuustokaudelta

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt vuosittain hyvinvointikertomukset, joihin on kirjattu kunnan hyvinvointityön painopisteet ja vuosittaisten tavoitteiden toteutuminen.

Syntyvyyden pieneneminen on jatkunut. Uusien asukkaiden saaminen ja kunnan pitäminen houkuttelevana asuinkuntana on haaste. Uusien asukkaiden saaminen kuntaan on ollut strategiassa tavoitteena, mutta se ei ole toteutunut asukasmäärän nettokasvun näkökulmasta.

Jonkin verran on uutta innostusta maallemuuttoa kohtaan, jota lisääntyvät etätyömahdollisuudet edesauttavat. Yksittäisenä haasteena on lukiokoulutuksen säilymisen turvaaminen, koska sillä on suuri merkitys kunnan imagolle, nuorten kouluttautumiseen ja samalla hyvinvointiin.

Kunnan taloustilanne on heikentynyt viime vuosina. Kunnan peruspalvelut toimivat edelleen varsin hyvin. Koko kuntasektorilla haasteena on ammattitaitoisen henkilöstön saaminen tuottamaan palveluita. Tuusniemen henkilöstörekrytoinnit ovat kiinnostaneet hakijoita ja on siten saatu toteutettua kiitettävästi.

Tekninen toimi on ylläpitänyt ja peruskorjannut olemassa olevaa infrastruktuuria määrärahojen puitteissa ja valtuuston hyväksymien talousarvioiden mukaisesti. Kaavoitustyötä on tehty ja luotu sillä hyvät asumisen-, vapaa-ajan- ja yritystoiminnan mahdollisuudet. Kaavoitustyössä on huomioitu kulttuuri-, ympäristö- ja luontoarvot hyvin. Peruskorjausinvestointeja on tehty mm. koulukouksen kotitalousluokkaan ja isoon saliin. Kiinteistöihin on tehty vuosittain korjauksia määrärahojen puitteissa. Katujen ylläpito on hoidettu lähtökohtaisesti ostopalveluna.

Sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät vuoden 2023 alusta Pohjois-Savon hyvinvointialueen vastuulle. Vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä on hyvinvointialueella sekä osittain myös kunnalla. Tämä yhteistyö hyvinvointialueen kanssa haki vielä vuonna 2024 uomiaan. Kunnassa hyvinvoinnin edistämiseen on panostettu mm. määräaikaisen hyvinvoinnin edistäjän palkkaamisella.

### 3 Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden arviointia ja johtopäätöksiä

#### LAPSET JA LAPSIPERHEET

| TAVOITE                                                | TOIMENPIDE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | TEHDYT TOIMENPITEET 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ARVIOINTIMITTARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen | 1. Tehdään koululle oma hyvinvoinninedistämisen suunnitelma<br>2. Nuorisovaltuuston ja opilaskuntien aktiivinen toiminta<br>3. Etsivän nuorisotyön tehostaminen<br>4. Varhainen puuttuminen, puheeksiotto, tukitoimiin ohjaaminen, moniammatillinen yhteistyö<br>5. Erilaiset kyselyt vanhemmille ja lapsille koskien toiminnan sisältöä<br>6. Koko perheen yhteiset tapahtumat<br>7. Kesätöiden tarjoaminen<br>8. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen | 1. Kouluterveyskysely toteutettiin vuonna 2023. (Tehdään joka toinen vuosi)<br>2. Nuorisovaltuuston aloitteiden määrä kasvanut edellisvuodesta<br>3. Etsivän nuorisotyön työpanos pysynyt ennallaan<br>4. Lapsen kasvun ja kehityksen edistyminen on käyty läpi varhaiskasvatuksessa ja koululla moniammatillisesti yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.<br>5. Kysely lapsille ja nuorille liittyen mm. vanhemmuuden tukeen, kiusaamiseen ja hyvinvointiin<br>6. Tapahtumia järjestettiin ympäri vuoden<br>7. Kaikki kesätyönhakijat on työllistetty, hakijamäärät ennallaan.<br>8. Ei ole laadittu | 1. Hyvinvointikyselyn tekeminen säännöllisesti (-), kouluterveyskysely toteutuu jokatoinen vuosi, seuraava 2025(+), tulosten parantuminen aiemmista (=)<br>2. Toteutuma, aloitteiden määrä (=)<br>3. Asiakaskontaktit, koulutuksen ulkopuolelle jääneet nuorten määrän väheneminen, (=)<br>4. Lapsen kasvun ja kehityksen edistyminen käydään läpi vuosittain varhaiskasvatuksessa. (+)<br>5. Saatu asiakaspalaute (=)<br>6. Tapahtumien määrä ja osallistujat noin ennallaan, palaute kuntalaisilta positiivisävytteistä (+)<br>7. Työtä hakevat nuoret työllistetään (+)<br>8. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laaditaan (-) |
| Turvallisuuden edistäminen                             | 1. Tehdään omat turvallisuussuunnitelmat varhaiskasvatukseen, koululle, vapaa-aikapalveluihin<br>2. Toimiva yhteistyö pelastusviranomaisien kanssa<br>3. Liikenneturvallisuussuunnitelmissa huomioidaan                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1. Koululla on turvallisuussuunnitelma, joka päivitetään vuonna 2024. Varhaiskasvatukseen laadittiin turvallisuussuunnitelma 2024. Vapaa-aikapalveluiden turvallisuussuunnitelmia laadittiin                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1. Turvallisuussuunnitelma päivitetään vuosittain. (+)<br>Tavoitteena nolla vahinkoa.<br>2. Toteutunut yhteistyö (=)<br>3. Liikenneturvallisuussuunnitelman toteutuneet toimenpiteet (=)<br>4. Onnettomuuksia nolla                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                           | <p>lapset ja nuoret</p> <p>4. Varmistetaan, että fyysiset sisä- ja ulkoleikkikilat ovat turvalliset</p> <p>5. Kiusaamiseen puututaan välittömästi</p> <p>6. Läheltä-piti -lomake käytössä varhaiskasvatuksessa. Tilanteiden läpikäyminen</p>                                                                                                                                                                                                                                         | <p>ja päivitettiin liikuntapaikoille ja tapahtumiin.</p> <p>2.Yhteistyö toiminut kohdennetusti tarkoittaen lähinnä palotarkastuksia.</p> <p>3. Liikenneturvallisuus-suunitelmissa huomioidaan lapset ja nuoret sekä heihin kohdennetaan ehkäiseviä toimenpiteitä. Koululaisille jaettiin heijastimia ja muuta liikenneturvallisuuteen liittyvää materiaalia.</p> <p>4. Sisä- ja ulkoleikkikilat tarkastetaan säännöllisesti ja turvallisuuspuutteisiin puututaan</p> <p>5. Kiusaamiskysely tehty, kiusaamistapauksia selvitetty intensiivisesti</p> <p>6. On käytössä</p>                                                                                 | <p>liittyen leikkipaikkojen turvallisuuteen (+)</p> <p>5. Kyselyiden tulokset, ilmapiiri (=)</p> <p>6. Tavoitteena, että läheltä piti tilanteita olisi mahdollisimman vähän ja että kaikista niistä tehtäisiin läheltä piti lomake (+)</p>                                                                                                                                                                                                  |
| Toimintakyvyn edistäminen | <p>1. Monipuolinen kerhotoiminta</p> <p>2. Liikkuva koulu- toiminta</p> <p>3. Varhaiskasvatuksessa liikunta toiminnan painopisteenä (noudatetaan lasten liikunnan suosituksia)</p> <p>4. Ohjataan lapsia päivittäin terveellisiin elämäntapoihin (ravinto, lepo ja liikunta)</p> <p>5. Hyödynnetään toiminnassa aktiivisesti kunnassa olemassa olevia liikuntapaikkoja</p> <p>6. Kouluterveydenhuollon ennaltaehkäisyn tehostaminen</p> <p>7. Kouluterveyskyselyyn osallistutaan</p> | <p>1. Koulu, 4H, seurakunta ja muut paikalliset ja lähiseutujen toimijat tarjoajina, hankerahoitusta saatu, Saa-ttiin rahoitusta liikkumiseen koulupäivien yhteydessä (harrastamisen Suomen malli)</p> <p>2. Liikkuva koulu-hankkeet ovat päättyneet. Rahoitusta jatko hankkeille haetaan. Move-mittauksiin on osallistuttu. Move-mittauksen tulokset paranevat.</p> <p>3. Ei uusia toimenpiteitä</p> <p>4. Vakiintunut toimintatapa</p> <p>5. On hyödynnetty, lähiliikuntapaikkoja kehitetty</p> <p>6. Pop up -hammashoitola koululla on toiminut hyvin. Kouluterveydenhuollon saatavuus parantui edelleen vuonna 2024.</p> <p>7. Kouluterveyskysely</p> | <p>1. Kerhojen osallistujamäärien seuranta (muutos) ja muu palaute (=)</p> <p>2. Move- mittaus, kouluterveyskysely, tulosten vertailu aiempiin (=)</p> <p>3. käytössä eri-ikäisten lasten kehityksen osa-alueet lomake, jossa esim. motoristen taitojen kehittymistä seurataan (-)</p> <p>4. ja 5. Toteutuneen toiminnan seuranta, (=)</p> <p>6. Vastaanottokäynnit, tilastointi (+)</p> <p>7. Tulokset käsitellään ja hyödynnetään (=)</p> |

|  |  |                             |  |
|--|--|-----------------------------|--|
|  |  | osallistuttiin vuonna 2023. |  |
|--|--|-----------------------------|--|

# TYÖIKÄISET

| TAVOITE                                                | TOIMENPIDE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | TEHDYT TOIMENPITEET 2024                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ARVIOINTIMITTARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen | 1. Äänestysaktiivisuuteen kannustaminen<br>2. Kansalaisopiston ja kirjaston toiminnan jatkuvuus<br>3. Kaikkien kuntalaisten yhteiset tapahtumat, myös talvitapahtuma<br>4. Lisätään kuntalaisten osallisuuden kokemusta ja kuulluksi tulemisen tunnetta<br>5. Erilaiset kyselyt kuntalaisille koskien toiminnan sisältöä ja tyytyväisyyttä<br>6. Työttömien monipuoliset työllistämistoimet<br>7. Työttömien terveydenhuollon prosessien kehittäminen | 1. Kannustaminen äänestämään vaaleissa kunnan tiedotuksella.<br>2. Omatoimikirjaston käyttönotolla ja opastuksella on laajennettu kirjastopalvelujen käyttöä.<br>3. Tapahtumia järjestetty ympäri vuoden ja uusien tapahtumien kehittämisessä oltu mukana.<br>4. Kuntalaisia on kannustettu osallistumaan ja järjestetty osallisuutta tukevia asukasraateja ja forumeja (juojärven tila, liikuntataraati, järjestöforum, juojärvi-ilmiö, kuntastrategian päivittäminen, ympäristötilaisuudet, kuntalaisaloitteiden ympärille järjestetyt tilaisuudet). Aktiiviseen kuntalaisuuteen kohdistuvat hankkeet kuten Iki-miehet.<br>5. Käyttäjäkyselyt (esim. kuntosali).<br>6. 55-hanke, Mielihyvin Savossa toiminta, Työtä ja hyvinvointia Koillis-Savossa -hanke, TE-palvelu-uudistuksen valmistelu.<br>7. Hankkeen kautta tilataan työttömien terveystarkastukset ja ohjataan tarvittaessa | 1. Äänestysprosentti presidentinvaalin 1. kierroksella 68,4 % ja 2. kierroksella 61,8%. EU-vaaleissa äänestysprosentti 34 %. (=)<br>2. Laadukkaan toiminnan jatkumisen turvaaminen (+) Kansalaisopiston toteutunut tuntimäärä (-)<br>3. Perinteisiä tapahtumia järjestetään, mutta myös uusia kehitetään (=)<br>4. Kuntalaisten kokemukset osallisuudesta lisääntyvät ja kuulemistilaisuuksia järjestetään (+)<br>5. Kyselyjen vastauksia otetaan huomioon. Kuntalaisten tyytyväisyys terveyttä ja hyvinvointia edistäviin liikunta- ja kulttuuripalveluihin kasvaa, tavoite 75 % (=)<br>6. Työttömien määrä (+) Työllistämistoimien ja hankkeiden kohdistuminen (+)<br>7. Työttömien terveystarkastuksien määrä (+) |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                      |
|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                            |                                                                                                                                                                                                                                      | jatkotoimenpiteisiin terveydenhuollossa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                      |
| Turvallisuuden edistäminen | 1. Liikenneturvallisuustyöryhmässä huomioidaan monipuolisesti erilaiset liikkujat                                                                                                                                                    | 1. Erilaisten liikkujien tarpeita arvioidaan työryhmässä. Ikäihmistien aloitteet esteettömyyteen ja liikkumisen mahdollistamiseen on kerätty.                                                                                                                                                                                                   | 1. Asiakaspalaute, onnettomuuksien vähentäminen (=)                                                                                                                  |
| Toimintakyvyn edistäminen  | 1. Hyvinvointiteemaiset tapahtumat ja infot<br>2. Liikuntapaikkojen kunnossapito ja monipuolisten liikuntamahdollisuuksien järjestäminen, muun toimintakykyä edistävän ja säilyttävän harrastamisen (esim. kulttuuri) mahdollisuudet | 1. Puistojummat, vanhustenviikon tapahtumat - luonto lähellä ikäihmisiä, järjestöjen tapahtumia toteutui. Ikäihmistien liikuttaja Asta Tirkkonen-Hersio toimi aktiivisesti. <i>Mieliteko</i> hanke.<br>2. Liikuntapaikkojen, erityisesti luontokohteiden kävijämäärät ovat pysyneet ennallaan. Teknistä henkilöstöä on perehdytetään aiheeseen. | 1. Tapahtumien määrä, osallistujat (+)<br>2. Liikuntapaikkojen kävijämäärät väh. ennallaan, käytettävyys ja kunto, asiakaspalaute, liikunta- ja kulttuurikyselyt (=) |

## IKÄIHMISET

| TAVOITE                                                | TOIMENPIDE                                                                                                                                                                                                                     | TEHDYT TOIMENPITEET 2024                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ARVIONTIMITTARI                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen | 1. Osallisuuden ja vaikuttamisen lisääntyminen<br>2. Esteettömän ympäristön huomioiminen<br>3. Mielekkään tekemisen suunnittelu ja koordinoiminen, ryhmätoiminta<br>4. Toimiva asiointiliikenne<br>5. Digiosaamisen lisääminen | 1. Voimaa vanhuuteen -hanke, vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta. Kaksi eläkeläisjärjestöä toimii aktiivisesti.<br>2. Ikäihmistien luontopolut.<br>3. Ikäihmistien hyvinvoinnin edistäjä jatkoi toimintaansa; eril. ryhmätoiminnot.<br>4. Kymppikyytejä käytettiin 2024 809 matkaa eli käyttö on lisääntynyt (v. 2023 752 matkaa, v. 2022 696 matkaa)<br>5. Savonetti ry jatkaa toimintaansa, 3 vapaaehtoista ohjaajaa. Kansalaisopistossa ei toiminut ryhmiä. | 1. Tapahtumat/tilaisuudet<br>Osallistujien määrät vähintään nykyisellä tasolla (=)<br>2. Esteettömien tilojen lisääntyminen (-)<br>3. Virikesuunnitelman toteutuminen suunnitellusti (=)<br>4. Käyttöaste väh. 1000 kyytiä vuodessa (-)<br>5. Sähköisten lomakkeiden ja sähköisten tapahtumien ja toimintamuoto- |

|                                    |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                    |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | jen lisääntyminen (=)                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Turval-<br>lisuuden<br>edistäminen | 1. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy<br>2. Huoli-ilmoitusten tekeminen<br>3. Muut turval-<br>lisuutta edistävät toimet                              | 1. Kunta toimii yhteistyössä hyvinvointi-<br>alueen kanssa jakaen tiedotusmateriaaleja<br>yms<br>2. Huoli-ilmoitusten määrä on lisääntynyt,<br>kynnys tekemiseen on madaltunut.<br>3. Liikuntaryhmät, digiosaamisen lisäämi-<br>nen, teknisen toimen toimenpiteet kuten<br>liikennemerkkien päivittäminen. Vanhus-<br>neuvoston aloitteen käsitteleminen.                                                                                                                                                                                                                             | 1. Toimiva lähisuh-<br>de- ja perheväkival-<br>lan ehkäisymalli otet-<br>tu käyttöön. (+-)<br>2. Huoli-ilmoitusten<br>määrä 5kpl.<br>3. Aukkoisten osal-<br>listuminen toimenpi-<br>teisiin on lisääntynyt<br>ja kunta ottanut huo-<br>mioon toiveita turval-<br>lisuuden edistämis-<br>toimiksi (=) |
| Toimin-<br>takyvyn<br>edistäminen  | 1. Eri liikunta- ja<br>harrasteryhmät<br>2. Liikuntapaik-<br>kojen hyvä kunto<br>3. Liikuntary-<br>hmistä tiedotus<br>4. Digiosaamisen<br>vahvistaminen | 1. Kimppakävelyt, ulkoiluystävällisyyttä ja<br>miesten ryhmän toiminta jatkuivat. Kansal-<br>laisopintotoiminta jatkui, pihajumppa, puis-<br>tojumppa, porrastree-<br>nit, tuolijumppa, äijäjumppa, Pysytään pys-<br>tyssä-ryhmä, koirakaveriulkoilu sekä toi-<br>mintaryhmät kylillä jatkuivat.<br>2. Liikuntapaikkojen ylläpito pääosin hyvää<br>ja yhteistyössä teknisen toimen, vapaa-<br>aikatoimen ja yhdistysten kanssa.<br>3. Lehdet, infotaulut, some, internet, ilmoi-<br>tustaulut, puskaradio.<br>4. Digiosaamisen mentorointitoimintaa<br>yhteistyössä Savonetin kanssa. | 1. Ryhmien toiminta,<br>uudet ryhmät (=)<br>2. Liikuntapaikkojen<br>kävijätilastot, asia-<br>kaspalaute (=)<br>3. Liikuntaryhmien<br>tiedotus tavoittaa<br>asukkaita monella eri<br>medialla (=)<br>4. Osallistujien määrä<br>(=)                                                                    |

Kaikkia ikäryhmiä yhteisesti koskevia asioita:

#### **Osallisuuden edistäminen.**

Toimenpiteenä on kunnan tiedotuksen (verkkosivut, fb, kylämainonta, lehti-ilmoitukset, infotv) selkeys ja ajantasaisuus, jotta kuntalaiset löytävät tarvitsemansa tiedon ja heillä on mahdollisuus monikanavaisesti antaa palautetta ja esittää kysymyksiä. Lisäksi kuntalaisia kuullaan säännöllisesti erilaisin tavoin ja heidän ideoitaan hyödynnetään asioiden valmistelussa ja toteuttamisessa. Kuntalaistapaamisia ja foorumeja järjestetään säännöllisesti eri teemojen ympärille ja niihin osallistutaan aktiivisesti.

#### **Omaehtoisen liikkumisen mahdollistaminen.**

Perusliikuntapaikat pidetään sellaisessa kunnossa, että ne houkuttelevat liikkujia ja ovat turvallisia. Huomioidaan, että liikuntapaikkoja ovat myös kevyenliikenteenväylät ja erilaiset reitistöt. Talvikunnossapidossa erityisesti huomioidaan liikuntaesteisten ihmisten liikkuminen esteettömästi ja turvallisesti. Huomioidaan kuntalaisten toiveet.

#### **Sähköinen asiointi.**

Kuntalaisten valmiuksia toimia sähköisissä palveluissa tuetaan järjestämällä koulutusta ja ohjausta. Kirjastossa on asiakkaiden käytössä tietokone sähköistä asiointia varten. Käyttöopastusta saa tarpeen mukaan.

**Kansalaisopistolle** turvataan tarvittavat taloudelliset resurssit, jotta toimintaa voidaan järjestää monissa toimipaikoissa kysynnän mukaan. Kurssimaksut pidetään kohtuullisina. Huomioidaan käyttäjätoiveet.

**Kirjastopalvelu** pidetään laadukkaana taloudelliset resurssit turvaamalla.

## JOHTOPÄÄTÖKSET

Kunnassa tehdään monipuolisesti hyvinvointiin vaikuttavaa työtä. Työ on jatkuvaa, suunnitelmallista ja vaatii sujuvaa yhteistyötä eri toimijoiden kesken (kunnan eri sektorit, järjestöt, yritykset, hyvinvointialue). Kunta on mahdollistanut yhteistyökumppaneineen monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, kuten kansalaisopistotoiminta, tukemalla järjestöjen tapahtumia ja retkeilyreitistöjen ja liikuntapaikkojen kunnossapitoa.

Asukkaita on osallistettu tarjoamalla erilaisia keskustelutilaisuuksia ja toteutettu pienimuotoisia kyselyjä, joissa heillä on mahdollista tuoda esiin oma mielipiteensä hyvinvointiinsa vaikuttavista tekijöistä.

Saatavilla olevien indikaattoritietojen analysointi osoittaa, että oikeita asioita on tehty, mutta vielä on parannettavaa. Tulevaisuudessa kaikkien kunnan toimijoiden tulisi huomioida päätöksenteossa ja toiminnassa vaikutukset hyvinvointiin.

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on ollut haastavaa. Yhteistyön rajapinnat eivät ole vielä hyvinvointialueen taholta selkiytyneet. Yhteistyön hyvinvointialueen kanssa toivotaan jatkossa selkeytävän.

Painetta hyvinvointityöhön tuovat kunnan taloudellisten resurssien niukkuus ja henkilöstön vähyys. Hyvinvointialueen toimintojen suuri murros aiheuttaa vaikeutta ennakoida tulevaa. Palvelujen digitalisoituminen entistä enemmän vaatii kaikilta palvelujen käyttäjiltä lisää digiosaamista. Kunnan asukkaiden ikäjauma aiheuttaa haastetta esim. järjestöjen toiminnan aktiivisuuteen tulevaisuudessa.

Koronavuosien ja hyvinvointialueen toiminnan alkamisen jälkeen kunta on pystynyt vastaamaan hyvinvointityön tarpeeseen hyvin. Tästä hyvänä esimerkkinä ikäihmisten hyvinvoinnin edistämisen työ, joka on saavuttanut valtakunnan tasollakin huomiota. Nähtävissä on kuntalaisten aktivoituminen oman kunnan hyvinvointityöhön. Tämän trendin toivoisi jatkuvan tulevaisuudessakin.

Vuonna 2025 laaditaan hyvinvointisuunnitelma uudelle valtuustokaudelle. Siinä päivitetään hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet vastaamaan kunnan muuttunutta roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

## **4 Hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman laatijat**

Valtuustokausittainen hyvinvointikertomus on laadittu eri hallintokuntien yhteistyössä ja koostettu kunnan Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmässä. 10.4.2025. sekä 24.4.2025.

## **5 Hyvinvointikertomuksen hyväksyminen**

Hyvinvointikertomus on käsitelty tarkastuslautakunnan kokouksessa 7.5.2025, kunnanhallituksen kokouksessa 12.5.2025 ja kunnanvaltuuston kokouksessa 26.5.2025.